

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.-
za pol leta " : " 13.-
za četr leta " : " 6.-50
za en mesec " : " 2.-20
za Nemčijo celoletno " 29.-
za ostalo inozemstvo " 35.-

V upravnosti:

Za celo leto naprej . K 22.-40
za pol leta " : " 11.-20
za četr leta " : " 5.-60
za en mesec " : " 1.-90
S pošiljanjem na dom stane na
mesec 2 K. Posamezne st. 10 v.

SLOVENEC

**Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.**

Političen list za slovenski narod.

**Upravnosti je v Kopitarjevi ulici štev. 6.
Sprejema naročino, inserate in reklamacije.
Upravnika telefona štev. 188.**

Današnja številka obsega 18 strani.

Naše kulturno delo.

S. K. S. Z. je izdala pravkar svoj društveni koledarček za leto 1911. Veliko jih je, ki tega dokumenta našega kulturnega dela ne bodo dobili v roke. In vendar smo dolžni sami sebi in javnosti, da pokažemo sadove in trofeje našega truda in znoja. Veliko se dela pri nas na vseh poljih javnega življenja. V znanosti in leposlovju, v cerkvi in rodbini, v gospodarstvu in v politiki, z besedo in pismom, v knjigah in zadružan, v občinah in posojilnicah, v državnem in deželnem zboru, povsod se dela, povsod nas navlaja samo ena misel, dvigniti slovensko ljudstvo do veljave, blagostanja in sreče na temelju krščansko-narodne omike.

A gotovo nam je vsem pri srcu naša izobraževalna organizacija, ki je zrasla v par desetletjih v tako mogočno silo, iz katere nam prihaja vedno več krepkih in zavednih narodnih delavcev, ki so nam poroštvo lepših prihodnjih dni.

Vseh društev, ki so v Zvezi, je 416, med tem ko jih je bilo leta 1905 komaj 116; moških članov je 17.523 in ženskih 9394; skupaj 26.917. Pripomniti pa moramo, da ta statistika ni popolna, ker ni poslalo 129 društev nikakih podatkov. Društva, katera niso poslala podatkov za statistiko, delujejo normalno in imajo sorazmerno golevo po 50 članov, torej je teh sigurno že 6000. Brez dvoma je torej, da je bilo v naši krščansko-socialni organizaci koncem leta 1909 nad 33.000 članov.

Knjig imamo po raznih knjižnicah 63.156. Predavanj je bilo v lanskem letu 1544. Društvenih prostorov pa 501. Pevskih zborov 161 in 29 lastnih domov. Raznih odsekov pa 190.

Nobena vrsta organizacije se ni takoj hitro razvila kakor telovadni odseki, ki so združeni v Zvezi Orlov. Dočim sta bila leta 1906 komaj dva, jih je danes 128. Članov šteje Zveza Orlov 3691. Odseki telovadijo večinoma v prostorih društvenih domov in v prostorih izobraževalnih društev.

V Ljubljani sami ima S. K. S. Z. 420 moških in 563 ženskih članov. V Zvezi so tudi naslednje ljubljanske organizacije: Katoliško mladeničko društvo, ki šteje 150 članov, ki ima predvsem nalogo, da zbere obrtno mladino okoli sebe. Potem je društvo »Abstinenc«, ki šteje 200 članov; nadalje

glasbeno društvo »Ljubljana«, ki vzdržuje poleg moškega in mešanega pevskega zборa tudi svojo glasbeno šolo. Nadalje so v Zvezi Katoliško društvo za delavke, prosvetna društva za kolodvorski, Šentpeterski, dvorski in trnovski okraj in pa društvo Sv. Marte. Poleg narodno-obrambnih odsekov v naših društvih ima S. K. S. Z. v velikem stilu zasnovano »Slovensko Stražo«, ki deluje v obrambo narodnih pravic na slovenski meji.

Skušnja je pokazala, da S. K. S. Z., ki ima obilo posla v Ljubljani sami, ne more zmagati vsega dela in voditi vso izobraževalno organizacijo po slovenskih provincah. Zato se je sklenilo na zadnjem sestanku izobraževalnih društev, da se osnuje, kakor se je že to za izvenkranske dežele zgodilo, tudi za Kranjsko posebna zveza. Vse te deželne zveze pa si osnujejo v Ljubljani svojo centralo, ki bo vso organizacijo vodila. Za Ljubljano samo se pa osnuje ljubljanska zveza, katera bo imela v oskrbi ljubljansko izobraževalno organizacijo. Ta sprememba se namerna predlagati že na prihodnjem občnem zboru S. K. S. Z.

To je naše ogromno kulturno delo, katero vrši S. K. S. Z. v naši domovini. In po pravici smemo imenovati našo Zvezo eno izmed največjih kulturnih društev, četudi ni imela te časti, da bi bila zastopana na sobotnem sestanku jugoslovenskih kulturnih društev, katerega je sklical v Ljubljani predsednik »Slovenske Matice« dr. Fr. Ilieši.

Vabilo na protalkoholni shod duhovnikov.

ki bo v četrtek, 29. decembra v Ljubljani v dvorani S. K. S. Z. (»Union«) ob 9. uri dopoldne.

Razpored:

1. Pijanje — največja ovira dušnega pastirovanja.
2. Delo treznosti pri šolski mladinici.
3. Katekizem protalkoholni za šolarje in odrasle.
4. Abstinenci odseki po društvenih in družbah.
5. Družba treznosti v župniji.
6. Druga sredstva v tem boju.
7. Naše postopanje nasproti izgradom po gostilnah, plesom, motenju božje službe itd. ter nasproti gospodskam v tem oziru.
8. Slučajnosti, nasveti, predlogi.

Zaradi velike praktične važnosti tega posvetovanja se gg. duhovniki že

sedaj opozarjajo in ujedno vabijo na ta shod. Tudi izvenkranski duhovniki so najavljeni. Ako pride kaj gospodov s Štajerskega, se bo razpravljalo tudi:

9. Kako zatreći šnops in ž njim združeno demoralizacijo in ponemčevanje slovenskega ljudstva na Štajerskem.

Božične počitnice bo shod duhovnikov, velikonočne pa enak shod učiteljev, katerih protalkoholna zveza tudi precej krepko narašča.

Prijatelji naroda, tekujmo v pleminiti tekmi za srečo naroda!

Vstaja v Arabiji.

Turska vlada sicer zadržuje važnejša poročila iz Arabije, vendar pa danes ni več dvoma, da je v celi Arabiji izbruhnila sistematično pripravljena vstaja proti mladoturškemu gospodstvu.

Prejšnji sultan Abdul Hamid je bil dovolj previden, da se je zadovoljil samo z nominelno vlado nad južno položico Arabije, pa tudi v severni položici ni želel drugega kakor dve prosti poti preko Sirije in Rdečega morja v Meko vzdružati v svojih rokah. Nasprotno pa so Mladoturki, ki so mislili, preurediti vso osmansko državo v evropskem smislu, hoteli uvesti takoj tuji v vse dele Arapije temeljna pravila njihove državne uprave. Da so pri tem na svobodno življenje navajene arabske rodoive izpodhodili le k tem večjemu odporu proti osrednji sili države in proti mladoturškemu gospodstvu, je bilo lahko umetno že v prvem bipu. Našlo se je kmalu med Arabci dovolj častihleptih mož, ki so se postavili na čelo nezadovoljnežev in ki pozivajo k sveti vojski za potopno ustanovitev stare in slavne arabske države. Ker se jim pa še od prijateljske strani dobavlja tudi zadostne množine orožja in streliva, je torej vstaja lahko hitro napredovala. Prvi napad vstaje je bil naperjen proti hedžijski železnici, ki bi moral biti po novejših zgradbenih načrtih zgrajena v prihodnjem letu do Meke. Arabski rodoive so že iz početka opazovali to železnico z nezaupljivostjo, ker so videli v njej sredstvo, s katerim si bodo Turki zagotovili za vedno vlado nad Arabijo. Bivši sultan Abdul Hamid je pošiljal šejkom sosednjih arabskih rodov velike denarne darove, da niso motili gradbe železnice, medtem ko so Mladoturki zametavali taka podkupovalna sredstva. Zaradi tega je tu-

di sedaj razrušena železniška proga, ki je bila zgrajena z velikimi stroški in razen čanskih železniških delavcev so tudi večinoma pobiti mohamedanski uradniki. Drugi napad Arabcev je bil na obrežno mesto Hodeida ob Rdečem morju, nakar so se morale vse turške čete v srednji Arabiji in Yemenu najhitreje osredotočiti ob obali. Istočasno pa je vstaja Druzov v libanonski pokrajini oživila nanovo, s čemur so postale severne zveze z Arabijo še bolj ogrožene.

Posledica vseh teh dogodkov je bilo dejstvo, da je 70 arabskih poslancev zapustilo turški parlament ter se nočajo več vrneti vanj. S tem pa je postal še bolj otežkočeno slabo stališče sedanje turške vlade v parlamentu. More se zgoditi, da se večina parlamenta izreče proti večjim vojnim odredbam v Arabiji, kar bi bila vladu velika in zelo nevarna nezaupnica. To je tudi bržkone vzrok, zakaj se je takoj ob prvih vznemirljivih poročilih o arabski vstaji pojavila vest, da hoče vlada odgoditi parlament za nedoločen čas in uvesti zopet prejšnje diktatorično vladanje, dokler se ne uduši vstaja v Arabiji. Vsekakor pa vpliva že sedaj arabska vstaja precej močno na celoten političen položaj v Turčiji.

Slovenski vestnik.

sl. Nevaren napev. Ordinarijat vratlavsko škofije objavlja v škofijski kroniki sledeče: Vlada naroča z odlokom z dne 12. avgusta tega leta, štev. 2412, da duhovščina ne sme dopustiti, da bi se v cerkvi ali zunaj cerkve pri procesijah pelja pesem: Preserčna Mati, pod Tvoje varstvo! — Prepoveduje se tudi napev te pesmi. Z novim odlokom z dne 10. oktobra naroča gubernator ponovno, naj duhovniki ne zanemarjajo te povedi, ker drugače bo prisiljen uporabljati administrativne kazni.

sl. Češki Sokol. Češki Sokol propada. Njegovo protikatoliško stališče, ki vendar nima s telovadbo ničesar opraviti in stoji v nasprotju z načelom, da mora biti v Sokolu zedinjen cel narod, odbija od njega češko ljudstvo, ki je še po svoji večini katoliško. Tako se je pritoževal starosta češkega Sokola dr. Schreiner, ko je bil navzoč kot gost pri otvoritvi sokolskega doma v Valaskem Mezeriču, zoper nasprotovanje katolikov češkemu Sokolu. Isti ton sta udarila poslanec Schery in mezeriški predstojnik Chrustina.

sl. Osemdesetletni jubilej Sasenika. Dne 11. t. m. je praznoval svojo 80-let-

LISTEK.

Gospod Borodič.

Dr. L. Lénard.

Ravno so prinesli poljski listi novice, da je gospod Borodič prišel v Krakov.

Njegovo ime se je v zadnjih štirih letih večkrat čitalo v časnikih ne samo v poljskih, ampak tudi v tujih. Pred štirimi leti je bil iz Litve pregnan v globoko Rusijo, pozneje je bil večkrat prestavljen iz enega kraja na drugega in večkrat je bil obsojen na razne kazni. Enkrat je dobil eno leto ječe, drugič poldrugo leto, potem nekaj mesecov in razne denarne kazni. V Ribnisku v severozahodni Rusiji, kamor je bil pregnan zadnjič, je sezidal krasno cerkev in spreobrnil mnogo pravoslavnikov. To je četrti cerkev, katero je tekom svojega življenja sezidal gospod Borodič. Nekaj ur pred posvečenjem te cerkve je bil pa za kazen za svoje delovanje z žandarji odpeljan v trdnjava Dinaburg. Toda med potjo je ušel straži in je čez Moskvo prišel do meje. Na meji je dal ruskim vojakom obmejnem stražnikom dva rublja na-

pitnine in zato so ga pustili čez mejo in mu še povih izkazovali časti.

Sedaj prebiva v Krakovu in v njegovih rokah se nahajajo tako zanimivi dokumenti. Tako na primer razni »pričaki« ministrskega predsednika Stolipina v zadevi njegovih zločinov, kateri je doprinesel zoper »uradno veroizpovedanje«. O teh zločinih je nekoč celo poslanec Zamislovskij govoril v ruski dumi ter se pritoževal, da je Borodič spreobrnil 3000 pravoslavnih.

Tako nekako se glasi kratka novica, katero so ravnokar prinesli poljski listi.

Ta novica je v meni oživila neke stare spomine.

Imel sem namreč priliko nekoč poprej spoznati gospoda Borodiča in priznati moram, da sva se v kratkem času, kar sva občevala, — bilo je samo nekaj ur — sprijateljila prav presreno.

Zgodilo se je to letos meseca majnika v Čenstohovi.

Bilo je kronanje čudodelne podobe Matere božje čenstohovske z novimi kronami, katere je poslal svet oče iz Rima. To je bila največja katoliška slavnost, katero sem kdaj videl v življenju. Navzočega je bilo nad milijon ljudstva, vsi poljski škofje iz ruske države, ki niso bili zadržani radi bolezni, samo v samostanu nas je preno-

čilo nad tisoč duhovnikov in nekaj stotin svetnih dostojanstvenikov in imenitnejših oseb.

Pri takoj velikem številu tujih gostov seveda nismo mogli računati na kako posebno postrežbo, ampak smo bili sploh zadovoljni, da smo dobili prenočišče. V obsirnih prostorih je bila postelja pri postelji, skromna sicer, vendar za silo dobra dovolj.

Po opravilu — bilo je že pozno po poludne — smo se vračali drug za drugim v samostan in kmalu se nas je nabralo v spalnici vse polno. Imeli nismo namreč nobenega drugega pripravnega prostora za pogovore in urejevanje raznih reči.

Vsedli smo se po posteljah drug bližu drugega, kakor na fotelje, ter se začeli pogovarjati.

Bili smo namreč vsi tuji med sabo in iz najrazličnejših krajev.

Nikar se nad mano ne pohujšajte, je pričel moj sosed, nek mlad in krepak duhovnik iz Galicije elegantnega nastopa in lepe postave. Jaz veljam namreč danes oficijelno za glediškega igralca. Nisem mogel drugače dobiti potnega lista, kakor da sem ga vzel na drugo ime in si pridel značaj gledališkega igralca.

Jaz sem pa zbežal orožnikom, oglasil se je na drugi strani nek sta-

rejši gospod krepke in srednje visoke postave in dobrodošnega obraza.

Kako je pa vaše ime? vpraša ga nekdo.

Borodič, odgovori neznanec.

Jaz sem pogledal na gospoda, ki je sedel samo korak ali dva od mene proč.

Kaj vi ste tisti gospod Borodič? Vprašal sem začuden.

Da, jaz sem tisti gospod Borodič. Odgovoril mi je neznanec ter se namreč široko in dobrodošno.

Jaz sem ga še enkrat neverjetno pogledal. Tako si nisem nikakor predstavljal gospoda Borodiča.

Slišal sem o njem že mnogo in to takoj od začetka, ko je njegovo ime stopilo v javnost. Bilo je ob istem času, ko je bil odstavljen Borodičev višji pastir vilenski škof Ropp. Takrat je bilo odstavljenih in pregnanih še nekaj drugih duhovnikov, med njimi tudi gospod Borodič.

Bil sem nekega večera na obisku pri nekem jako uglednem gospodu v Varšavi. Sedeli smo pri čaju in se pogovarjali o najnovejših dogodkih. Na dnevnom redu vseh pogovorov je bilo seveda takrat odstavljenje škofa Roppa. Z žandarji so ga odpeljali iz njegovega mesta Vilna v Peterburg in vladu ga je odstavila od škofije v mu-

nico učeni preiskovalec zgodovine ogrskih Slovakov, Fr. Sasenik. Že leta 1870. je bil imenovan za dopisnega člana češke znanstvene akademije. Bil je tajnik in duša slovaške Matice v turčanskem sv. Martinu, ki se je krasno razvijala, a jo je vlada pozneje razpustila. Nato je izdajal slovaški letopis. Sasenik je duhovnik, a mu mažarski škof radi njegovega slovaškega rodomljubja ni hotel dati nobene službe. Preseil se je torej pozneje v Prago, kjer je bil spovednik pri usmiljenih sestrach. Pozneje je bil spovednik v Marijinem Celju in od leta 1901 živi v pokoju v samostanu Albersdorf na Štajerskem.

sl **Drugi občni zbor zveze ruskih ljudi.** Stari počajevski samostan na Volinju je središče in ognjišče agitacije proti katolikom in sploh proti vsemu novemu gibanju. Tu se je ustanovila »Zveza ruskih ljudi«, ki ima za namen boriti se za staro moskovsko Rusijo z vsemi njenimi napakami, carskim absolutizmom in verskim formalizmom. Ta zveza je razširjena zlasti po gubernijah, ki so nekdaj spadale pod poljsko kraljestvo in kjer je še sedaj mnogo katoličanov.

sl **Zmanjšanje praznikov na Russkem.** Ruski državni svet izdeluje načrt o zmanjšanju števila pravoslavnih praznikov. Manjšina v državnem svetu je pa mnenja, da ima samo senat pravico odpraviti ali zmanjšati praznike, katerih je sedaj v ruski cerkvi res veliko preveč. Sinod je pa mnenja, da ne kaže zmanjšati njihovega števila. Kako se bo razvil ta preprič med državnim svetom in sinodom, se še ne ve.

sl **Bolgarski profesor Laškinov,** ki je podučeval na bolgarskih gimnazijah v Makedoniji, je bil obešen, ker je pripadal bolgarsko-makedonskemu odboju.

sl **Graf Apponyi za narodni hrvaški karakter.** Pod tem naslovom piše »Hrvaško Pravo«: Graf Albert Apponyi se je v svojem včerajšnjem govoru dotaknil tudi hrvaških razmer ter je govoril med drugim: »Gospod ministrski predsednik pravi, da smatra ravno za prednost bana, da je odločen hrvaški narodnjak. Jaz se s tem strinjam. Toda ravno zahteva hrvaškega patriotizma nalaga unijo med Ogrsko in Hrvaško, kajti čuvanje čistega hrvaškega narodnega značaja je razumljivo samo v okviru zveze z Ogrsko, ker bi v nasprotnem slučaju Hrvaška izginila v jugoslovenskem morju. Jaz sem za pravi hrvaški patriotizem, ki se naslaša na čvrsti temelj proti jugoslovenskim strujam, za unijo, s katero se omogoči sporazum z našimi hrvaškimi brati in čuvanje narodnega hrvaškega značaja.« — Tem besedam pristavlja glasilo hrvaških pravašev: »Dasiravno smo kot pravaši odločni nasprotniki te unije z Ogrsko, ki znači podrejenost Hrvaške, vendar beležimo one lepe besede grofa Apponyija v kolikor se tičejo »čuvanja hrvaškega značaja« in skrbi za Hrvaško, da ne izgine v jugoslovenskem morju. Toda te besede je moral govoriti Madžar...«

Jeseničke novice.

sl **Delo za občinsko blaginjo in liberalci.** Nekateri naši liberalci, ki so prav svoje posebne vrste, se jezje nad Jeseničani, ki se nič kaj ne ogrevajo za njihove misli in njihovo pisarjenje. Za Boga! li se bodo dali naši posestniki vo-

diti Humru, ki so ga že svoj čas pehali iz občinske pisarne, ko je bil še občinski tajnik neblagega spomina? Jeseniški posestniki predobro občutijo, kako je bilo liberalno delo za občinsko blaginjo! Spominjajo se, kako so liberalci zapravili skupno slovensko šolo, in se bo ta le s težavo rešila! Dobro vedo, da občinska klavnica ni skoraj nič nesla, dočim sedaj donaša lepe novce! Vsak razume, da bi občini donašal hlev ob klavnici lepo dohodke, pa so ga liberalci preprečili! Vsa Morava ve, da bi jo bili skoraj odplavili hudojurniki z Mirce, in bi si bili prebivalci po skalah noge polomili, pa se nihče ni zmenil zanje; sedaj šele so rešeni iz nevarnosti! Vsak delavec na Savi ve, da liberalci delavstvu še pitne vode niso privoščili! Marsikdo ve, kakšno sitnost so mu delali, ako je hotel napraviti iz vode košček ledu! Vsakdo čuti, kako so jo zavozili liberalci, ki niso zahtevali od železniške uprave mostu nad progarji, ampak so se zadovoljili s smrdljivim tunelom! Dobro pa je tudi Jeseničanom znano, kakšne dijetete so si znali liberalci privoščiti, da so jih morali pozneje v občinsko blagajno nazaj plačevati! Glavno je bilo, da so se nekateri liberalci med seboj lasali, kdo bo za vse te zasluge dobil zaslужni križec. Za tako gospodarstvo bo šel pač samo tisti v boj, ki ga je zapustila vsa razsodnost. Mi smo mnenja, da bodo sociji pljuvali v svojo lastno skledo, ako se bodo vdinjali takim gospodarjem. Vsak volivec naj ve, da je čas strahovlade z novim občinskim volivnim redom minil, ker so volitve tajne.

j **Napad.** Ko je pretekli teden občinski stražnik v neki gostilni na Savi napovedal policijsko uro, sta ga dva zlikovca napadla z noži in ga tako presevala, da si je komaj rešil življenje. Baje sta doma iz Smlednika in je eden prišel šele pred kratkim iz zapora zaradi pobačja. Eden jo je popihal, drugega pa so kmalu nato dobili orožniki v postelji in ga arretirali.

j **»Upor Bohinjcev«** je naslov novi drame, ki jo je spisal č. g. Fran Stržaj, župni upravitelj na Koprivniku, in jo posvetil krščanskemu jeseniškemu delavstvu. Snov je vzeta iz zgodovine kmečkih uporov in se godi na Bledu, v Gorjah in v Bohinju. Gotovo bo silno zanimala vso gorenjsko stran. Naše delavsko društvo jo uprizori kmalu po novem letu. Več bomo izpregovorili o priliki. Našemu delavskemu prijatelju g. Stržaju pa iskrena hvala!

j **V abstinenčnem krožku** našega delavskega društva je preteklo nedeljo zelo zanimivo predaval gosp. župnik J. Kalan iz Ljubljane. Lepo število mladičev se je nanovo priglasilo. Prav tako, le naprej!

j **Na sv. Štefana dan** priredi ženski odsek delavskega društva v »Delavskem Domu« na Savi božičnico s tombolo. Toliko na znanje raznim povpraševalcem in blagim prijateljem našega delavskega društva, ki bodo gotovo tudi letos pokazali svojo naklonjenost do delavstva s tem, da po možnosti kak dobitke darujejo.

j **Pri polnočnici** na sveti večer bo tudi letos orkester delavskega društva v zvezi s pevskim zborom proizvajal orkestralno mašo. Letos pride na vrsto Gruberjeva maša. Kakor prejšnja leta, tako bo gotovo tudi letos pravi umetniški užitek. Vseh sodelujočih moči bo okrog 50.

j **Predavanje.** Jutri v nedeljo zvez ob navadni uri bo v »Delavskem Domu« na Savi običajno predavanje, h kateremu tem potom vabimo.

Našim naročnikom!

Vse naše naročnike prosimo, da še pred Božičem pošljemo naročino za leto 1911., ker se nam ob novem letu nakopiči preveč dela.

Prijatelje našega lista pa prosimo, da agitirajo za nove naročnike. Mnogo je še slovenskih hiš, gostiln in trgovin, kamor zahajajo naši somišljeniki, a še niso naročene na »Slovenca«. Agitirajte za nove naročnike!

Vse slovenske družine »Slovenca«! Agitirajte, da se po več oseb skupaj naroči na »Slovenca«!

„Slovenska Straža.“

SKLAD MOHORJANOV 1910.

113. Mohorjani v Radomljah po g. Antonu Lovšinu, župniku, 4 K.

114. Mohorjani Sv. Lenart nad Škofjo Loko 3 K 8 vin.

115. Mohorjani v župniji Kropa 8 K 8 vin.

116. Mohorjani v Brezovici, po g. Franu Höningmu, župniku, 20 K.

117. Mohorjani Polhov Gradec, po g. Ivanu Cebašku, župniku, 13 K 60 vinarjev.

118. Mohorjani v Slivnici pri Mariboru, po župnijskem uradu.

119. Mohorjani v Spodnji Idriji, po g. Karolu Rupniku, kaplanu, 2 K.

120. Mohorjani v Radomljah, po g. Antonu Lovšinu, župniku v pokoju, 20 K.

121. Mohorjani Podramlje, po g. J. Bezenšku, župniku, 6 K.

122. Mohorjani Sv. Jurij ob Ščavnici, po g. Janezu Kunce, župniku, 30 K.

123. Mohorjani v Dolenji vasi, po g. Franu Vrhovšeku, župniku, 5 K.

124. Mohorjani v Sorici, po g. Juriju Karlinu, župniku, 8 K.

125. Mohorjani Sv. Jurij v Slovgoričah, po župnem uradu 4 K.

126. Mohorjani župnije Mar. Oznenenja v Ljubljani 29 K.

127. Mohorjani Dol pri Ljubljani, po župnem uradu 8 K.

128. Mohorjani v Črnučah pri Ljubljani, po župnijskem uradu 3 K.

129. Mohorjani v Ljubnem, po g. J. Vilmanu, župniku, 10 K.

130. Mohorjani in župnik v Stari Oselici 10 K.

131. Mohorjani Bilje pri Gorici, po g. Jos. Abramu, kuratorju, 8 K.

132. Mohorjani v Sodažici, po župnem uradu 7 K 50 vin.

Nabralo se je kot Slomškov dar:

Josip Gvajc, nadgeometrer v Pliberku 10 K. — Zupanstvo v Ljubnem 10 K. — Nabrala Mici Krvina dne 8. decembra t. l. na veselici Marijine družbe na Vrhniku 9 K. — Zupanstvo v Blokah 10 K. — Nabralo pri seji podružnice »Slovenske Straže« v Trnovem 6 K. — Po Evg. Lörgerju, dijaku v Mariboru, kot Miklavžev dar, ki se je nabral v kn. šk. dij. semenišču

Podbobe odgovore je dajal na vsa druga vprašanja. Gubernator si ni vedel drugače pomagati, kakor da je odpravil Borodiča iz svoje gubernije in vplival na ministristvo v Peterburgu, da ga je poslalo kam dalje. V svojem četrtem prognastvu mu je reklo dotočni gubernator:

Na Litvi je bilo z vami slabo, v prvem prognanstvu še slabše, v drugem najslabše, a tukaj je že popolnoma nemogoče z vami. Da bi vas vrag nesel domov v vašo domovino.

Nato so mu prisodili poldrugo leto ječe v Dinaburgu. Moral bi ravno iz Ribinska v Dinaburg, ko je bila že omenjena slavnost v Čenstohovi in se je naenkrat prikazal med nami. Toda bili sano skupaj samo prvi dan in še tega ne celega. Rekel mi je, da se mu jako mudri, ker ob štirih popoldne mora že z žandarji v daljni Dinaburg, kjer mu bo treba sedeti poldrugo leto. Pazpoložen je bil mirno in dobre volje. Ura je potekala hitro. Razkazoval mi je razne uradne papirje, katere si je shranil za spomin in ki bodo tvorili kedaj krasno ilustracijo ruskih razmer, ako se objavijo. Ko se je bližala četrtia ura, je vstal in rekel:

Sedaj moram pa še govoriti par besedi s svojim škofom, a potem v Dinaburg!

Segla sva si v roko ter se razšla.

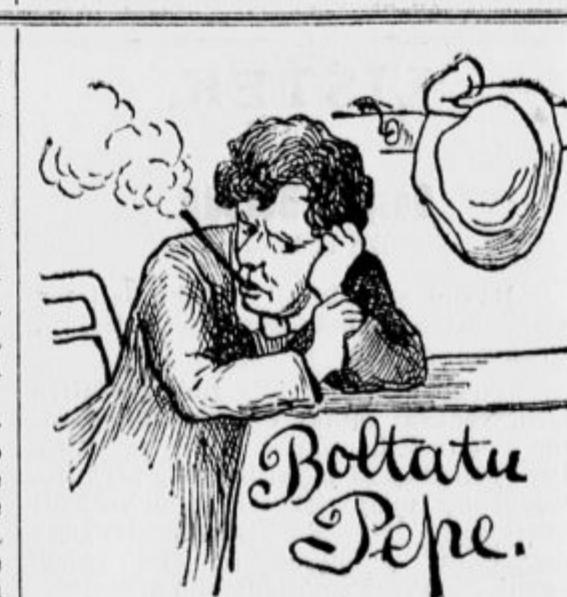
na dražbi parklja 16 K 60 vin. — Po g. Antonu Fortiču, Ljubljana, darovalo omizje v spomin pokojne gospe M. Drašček 7 K 60 vin. — J. Vrhovec, dimnikarski mojster, Ljubljana, 2 K. — Nabralo po J. Kristofiču pri veselici Prosvetnega društva pri Sv. Petru 5 K 1 vinar. — Dr. F. Grivec, Ljubljana, 10 kron. — Fran Kukovica, Rozsahegiy, Ogrsko, 2 K 50 vin. — Marko Bajuk, Ljubljana, odkup od novoletnih voščil, 2 K.

Za sveti Božič in Novo leto, spomnite se »Slovenske Straže« z bogatimi darovi! Vsak daruj po svojih močeh! Zbirajte od hiše do hiše, od vinarjev do goldinarja! Slovensko ljudstvo! Ne pozabi obmejnih bratov!

Bliža se Božič in vsakdo premišljuje, s čim bi razveselil drage svoje, kaj naj jim pokloni v dar v Božiču, kaj naj jim položi pod božično drevesce. Ali pa misli tudi vsak na tiste, ki so naše pomoči, naših darov prav zelo potrebeni? Na obmejne Slovence? V stoletnem boju so za svoj jezik in svojo zemljo. Njih pogin bi bil naš pogin, njihova zmaga bo naša zmaga. Zato je naša dolžnost, da jim pomagamo. Res ne dopuščajo vsakemu od nas razmere, da bi dal veliko, ali vsak stori lahko vsaj nekaj. Vsak lahko pomaga obmejnem Slovencem na ta način, da kupuje in tudi drugim priporoča blago, ki se prodaja v korist obmejnem Slovencem. »Slovenska Straža«, ki je prevzela skrb za obmejne Slovence, je sklenila pogodbo s Kolinsko tovarno v Ljubljani in zdaj se vsled te pogodbe prodaja »Kolinska kavina primes« v korist obmejnem Slovencem. »Kolinska kavina primes« se vsled tega ni podražila niti za vinar, je pa najboljša od vseh drugih izdelkov te vrste, daje kavi izvrsten okus in lepo barvo. Zato kupujte samo »Kolinsko kavino primes« v korist obmejnem Slovencem! Pomagajte »Slovenski Straži« pri njenem rodoljubnem delu! — Opozarjam, da ima vsaka škatljica »Kolinske kavine primes« v korist obmejnem Slovencem natisnjeno pečat »Slovenske Straže«; zahtevajte samo te, vse druge pa kot neprave odločno odklanjajte!

Francoski redovniki odlikovani od francoske akademije znanosti

V javni seji Academie française dne 8. decembra so se razdeljevale »Prix de Vertu«, to so namreč nagrade za kreposti. Ravnatelj akademije, Frederic Masson, je izvajal v svojem nagonu, da so nagrade določene za one, ki so čednosti človeštva razvili do herojske stopnje. Zanimivo je, da je bilo med osebami, ki so dobine nagrade, zelo veliko redovnikov, zlasti jezuitov. »V zgodovini francoske kreposti, na straneh »zlate knjige«, kjer so zaznamovani vzvišeni rajniki, vpisujemo danes z upravičenim ponosom imena francoskih misijonarjev v Ciliciji (Armeniji).« Ko je Masson govoril te besede, je menil one dneve za časa grozodenjstev v Adani, o katerih se je svoječasno toliko pisalo po listih. Grozodenjstva so znana. Komaj so počili prvi streli, ste obe tamošnji redovniki naseljni razvili francoske zastave ter odpri vsa vrata ubežnikom. V Betaniji je rekla prednica sestra Melania k svojim sestrám, ki so klečale in molile k Bogu: »Odprite vrata in pustite notri

»Oh, gespud placrešperhar! A se jm na zdi škoda nhnega trebuščka, ke je tku lepu ukrogu, kokr kašn pirfasic! Kua se tku ženeja in pehaja pu štarijah ukrah in jezeja na klerikalce, sej use skp nč na pumaga. Lde jh maja holt enkat uzuni in dobr veja, de ruguvilja in brcaja sam tekat, kdr jh ma prfrak, drgač pa se še na zmenja za ldi, zatu jm greja sam tist še na lim, ker sa prou hedu zarukan, pol tak, ke sa udleberalcu udvisn, pol pa tak, ke se na ta viža troštaja, de u zajne še kej upadl. Mar b pustl use skp u štih in s

prepovedala prebivati v krajih, kjer se nahajajo katoličani in v glavnih russkih mestih. Brez sodbe in brez navezenih razlogov se je to zgodilo po zgolj samovolji vladnih činiteljev.

Kmalu potem so prinesli listi, da je odstavila vlada tudi več duhovnikov njegove škofije in jih poslala v prognanstvo. Med njimi je bil tudi Borodič. Ponoči so prišli žandarji k njemu, ga z rhu vzeli iz postelje in ga odpeljali.

V družbi, kjer sem se nahajal, je bil med gostmi tudi nek duhovnik, starejši gospod, ki je istotako iz političnih verskih ozirov moral že poprej zapustiti vilenško škofijo. Poznal je tam razmere in nam je zamogel dajati pojasnila o možeh in dogodkih, ktere smo brali v časnikih. Ko se je omenilo ime Borodiča, je pripomnil dotični gospod:

Pri njem pa to ni nič čudnega. On je vročekrvnež in je imel že večkrat preprič vvlado.

Po tem, kar sem takrat čul, sem si torej predstavljal gospoda Borodiča, kot vročekrvnega in burnega človeka, ki je vsled tega deloma po lastni neprevidnosti zagrešil svojo usodo. Bil sem torej presenečen, ko sem ga prvič zagledal tako nepričakovano. Napravil je namreč name vtis dobrodušnega župnika z dežele z zdravim kmečkim

razumom

vse, ki zahtevajo pomoč. 2000 Armencev je našlo zaščito v samostanu. Izpostavile so se največji nevarnosti, kajti povsod so razsajali morilci in požigalci. Tudi jezuiti so sprejeli begunce. Pater Sabatier, ki je šel iz samostana, da bi bolje mogel presoditi nevarnost, je bil ranjen na glavi in prsih. V Betaniji je nastal požar; polovico mesta je gorelo. Jezuiti so z največjo požrtvovalnostjo odstranjevali trupla, ki so se kupili po cestah in okuževala zrak, sprejemali so v samostan ranjence in jih oskrbovali. Sestre so izpremenile svoj čedno urejeni samostan v umazan azil, v katerem je pretila nevarnost, da izbruhne kuga. Prednica Melania ni v svoji požrtvovalnosti zaužila več dni ničesar drugega kot vodo. Nastal je za nekaj dni mir, potem pa se je zopet začelo krvavo klanje, zopet so se pričela nova požrtvovalna dela pogumnih patrov in junaških sester, katere je govornik Masson hvalil z najbolj izbranimi besedami. Za podlago so mu služila poročila angleškega in francoskega konzula. Natančnejši opis vseh njihovih junaštev sploh ni mogoč. Kronana so bila s smrto treh jezuitov in ene sestre, ki so umrli vsled pomanjkanja in prevelike lastne požrtvovalnosti. Umrl je tudi jezuit pater Dellange, ki je planil proti nekemu steklemu psu ter ga ubil, da je rešil šolske otroke; pes pa je patra ugriznil, ki je vsled tega umrl. Na njegov grob je akademija položila venec. Trije patri jezuiti, en marist in sestra Melania bodo odlikovani z nagradami za kreposti. Še mnogo drugih redovnikov, menihov in nun bo odlikovanih in ravno največje nagrade bodo dobili redovniki, ki so jih svoječasno izgnali iz Francoske!

Kako se Hribarjeva komedia odigrava...

Dunaj, 16. dec. 1910.

I.

Takrat, ko je počil glas po lepi Kranjski deželi, da Hribar ni potrijen za ljubljjan. župana, je zašumelo po vrstah liberalne stranke umetnega ogorčenja, a tudi otročjega strahu, češ, kaj se bo zgodilo? In vsi otroci, liberalni otroci, so zagnali krik, Hribar mora biti župan! Mora! Cesar ga mora potrditi, ako ne, potem se postavi zanj ves avstrijski parlament. In v starinski, rdeče tapecirani sobi ljubljanskega rotovža so potem zborovali ljubljanski mestni očetje — meščanski klub — ter modrovali na dolgo in široko, kaj naj ukrenejo proti cesarjevi odredbi. Najpametnejši med njimi, dasi ne najglasnejši, so bili skromnega mnenja: Udajmo se! In morda bi bili tudi kaj takega sklenili, a ker bi bilo vendar nečuveno, da bi kdaj prišla kakšna pametna misel z rotovža, je vstal »On«, najmodrejši med njimi, in dejal:

»Čestita gospoda! Čemu bi se uđali! Izvolite me še enkrat! Pokažimo svojo voljo, in če se zgodi to, cesar ne pričakujem, namreč, da bi se ne udal cesar, vas zagotovim, da si potrditev izvojujem. Imam toliko in tako močno pozicijo in zaslombo v parlamentu, da se zgodi to, kar jaz hočem.« In modri može so klonili hrbita in glave in ... poslali sami sebe in Hribarja v penzion. — Ni bilo zaželenih demonstracij, ni bilo slave mučeniške, samo svet se je krohotal teliki kozlariji ...

skusl prhant pu gespid Hribarjevih zaslugah prduben trebušek.«

Taka pridga prenglih sm delu unkat gespude placrešpehtari, ke sm ga spremvou gor preke Francine na Tržaška cesta.

»Pepe, ti s ratu pa čez dali bl kek! Jest na vem, kuku se upaš iz mana tku guvort; iz mana, ke sm vnder ta narviši pršona na celmo iblanskmo plac; iz mana, ke mam u rukah use: ud ta narbl debele brajnuke du ta narbl kumernga mesarja in lohka vižam in regiram usoda usake mlekarce, kmetice, Ipanke in klubasarce. Ti misleš učaseh, de maš še zmeram pred saba sojga prjatla štedenta Dolfeta, brez mestaf, brade in trebuha. Pepe, časi sa menil: iz štedenta sm ratu placrešpehtar, pa ne pu zaslugah gespid Hribarja, kokr tu ti naprej mečeš, ampak pu sojeh zaslugah, ke me za kej drugzga na rotuž nisa mogl punucat, tku za prvatne liberalne putrebe sm biu pa na usa muč prpravn, iz maha pud nusam sa zrastle kucine in splahnen trebušek se m je napeu, zatu, mislem, da zaslužem že tud ud toje plati mal več spuštvajna.«

»Oh, le nekar s nej na ženeja preveč h src! Sej jest jem čm dobr. Glih, ke se m nhnha trebuška zdi škoda, zatu b im rad uči udperu, de b spregledal, u

II.

Potem so se pisale nemške okrožnice državnim poslancem, o katerih pa ne vemo, ako so bile dostavljene, ker jih je »Slovenec« prezgodaj obelodanil. — In sešel se je avstrijski parlament, kateri naj bi pokazal vladu in cesarju zobe, ker ne privošči Ljubljani Hribarja. Sešel se je tudi »Česky klub«, v katerega je stavil On vse nadre.

En Hribarjev osebni priatelj je spravil tudi to afero v razgovor, ki je bil pa silno podučljiv, resen in kratek, namreč: oglasil se je češki poslanec in odločil: »To nas nič ne briga!« In res takoj je bil konec vsega razgovora.

III.

Vlada, ki Hribarja ni predlagala v izvolev, je padla, nahaja se in status demissionis, ne obeta nič in se ne zmeni za nobeno očitanje nič, češ, apres nous le deluge! ...

Tedaj je pa zboroval proračunski odsek, v katerega je bil izvoljen osebni priatelj Njegov, dr. Kramař, veliki romar v Moskvo in druge kraje svete Rusije, kamor ga je smel spremljati kakor zvesto kuže tudi On ter biti deležen vse slave dr. Kramařa, pa tudi ..

In dr. Kramař se je pokazal hvalnega svojemu, recimo priatelju. Ko se je oglasil prvič, začetkom seje k besedi, tedaj je govoril o važnih stvareh, in dasi je Hribar nestropno čakal za njegovim hrbotom. Hribarjeve nepotrditve ni hotel omenjati, ker ni hotel skvariti vtisa svojega govora, ako bi bil to neaktualno stvar še omenjal. In ko je končal, je Hribar razočaran obrnil hrbot in šel ves polomljen in potrt. In isti večer v pozni uri, ko so odsekovi člani že zdehalni in dremali, ob tistem trenutku razprave, ko se začno stvarni popravki, ko si človek lahko kako šalo ali neumnost privošči, se je dr. Kramař oglasil še enkrat, tedaj je pa zaropotal zaradi nepotrditve Hribarjeve, a ni mogel pregnati zaspance in dolgega časa, nobenega ni mogel privzdigniti, da bi ž njim zaropotal, kakor zaropata dr. Kramař proti vladu, ki je mrtva. Drugo jutro je pa Hribar hvaležno stisnil dr. Kramařu roko. —

IV.

V zbornici se vrši razprava o proračunskem provizoriju, torej politična razprava, in pričakovali smo, da bo ojunačil se tudi načelnik kluba, češki odlični član je Hribar, dvorni svetnik dr. Ploj, in da bo s silno zgovornostjo ožigosal vladu, ki se je drznila priporočati cesarju nepotrditev ter ji bo izprashal vest in bil po nji z junaštvom, ki je potrebno, da se ubije crknjenega leva. Pa dr. Ploj je molčal, kaj njemu mar klubovi člani! Namesto njega je pa češki radikal Sokol koncem svojega govora rekel: predno sklenem, moram še omeniti nepotrditev itd.... Pa ni bilo niti sledu kake husitske gorečnosti, kakor je opaziti sicer pri teh ljudeh, samo v kratek stavek je izlil ves protest, pravtako, kakor se človek iznebi kakega neljubega naročila, katerega ni bilo mogoče odreči priatelju. — A za svečan konec si je preskrbel Hribar sam. Kaj dr. Kramař! Kaj dr. Sokol! To ni nič! To se mora vse drugače protestirati. Sklenil in napisal je dolgo klobaso — pleve in smeti — in jo izročil dr. Tresiću, tovarišu in somišljeniku, da jo z grmečim glasom prečita v zboru, katerega naj dvigne, da bo soglasno zahteval, da se popravi Hribarju krivica, ki se mu je zgodilo. Dr.

Tresić je rešil dano mu nalogu. S tresčim glasom je prečital tisto klobaso stenografov in štirim ljudem, ki so ga poslušali ... prečital tudi potreben resolucijo. — V kuloarju sta stala pri vratih dva Smoldakova žurnalista, hrvaška študenta. Tovariš: Kaj pa Tresić čita? — E, nekega Hribara ima! Kdo je to? ...

V.

Sprejet je proračun in potem se je glasovalo o resolucijah, stavljenih v razpravi. Prišle so tudi dr. Tresićeve, alias Hribarjeve, in tedaj je vstala vsa slovenska levica s socialnimi demokrati vred, da jih pokopljejo v ustavnem odseku. Nihče — razun Hribarja samega, pa ne misli, da bo še kdaj kdo to stvar prinesel v zbornico.

Vse to smo zabeležili kot vestni kronisti, da ohranimo potomcem ves razvoj komedije, katere junak je bil Hribar ...

Gospodarstvo.

— Glasilo »mednarodnega poljedelskega zavoda« v Rimu, čigar pokrovitelj je laški kralj — »Bulletin du bureau des institutions économiques et sociales« — je prinesel v svoji 2. številki za oktober-november jako laskavo poročilo o delovanju »Gospodarske zvezze« v Ljubljani. Veseli nas, da se stremljenja te naše v korist kmečkega ljudstva z uspehom delujejo organizacije tudi od tak merodajne strani pripoznava.

Zadružni tečaj se vrši od 9. do 14. januarja 1911 v zadružnem domu v Št. Lovrencu na Dravskem polju. Zadružek v ponedeljek dne 9. januarja ob 8. urn zjutraj. Vspored: A) Predavanja. V ponedeljek 9. januarja: Narodno-gospodarski, naravno-vzgojevalni pomen zadrug. Denarne zadruge. — V torek 10. januarja: Zemljiska knjiga. — Dolžnosti načelstva, seje načelstva. — V sredo 11. januarja: Zboljšanje posestev. — Dolžnosti nadzorstva, seje nadzorstva. — V četrtek 12. januarja: Sestava računske zaključkov. — V petek 13. januarja: Organizacija kmečkega stanu, nakup kmetijski potrebščin. — Občni zbori. — V soboto 14. jan.: Zadružna prodaja živine. — Predava nadrevizor V. Pušenjak, zastopnik centrale za živinorejo na Dunaju in drugi kmet strokovnjaki. B. Praktičen del: Praktično se bo vsak udeleženec poučil o vsem poslovanju in knjigovodstvu posojilnic, o sestavi rač. zaključkov, o predpisih glede kolekov, pristojbin, o poslovanju zadrug z Zadružno zvezo itd. — Včetrtek 12. jan. se bo obravnavala sestava računskega zaključka in se priporočata tajnikom, kateri še ne morejo sestaviti računskega zaključka, da se ta dan tečaja udeleži. — Kdor se želi tečaja udeležiti, naj kmalo prijavi udeležbo. Trideset učencev dobi brezplačno hranino in stanovanje.

Dogodki v parlamentu.

Dunaj, 16. grudna 1910.

Pogajanja med strankami.

V zbornici danes mlatijo bob, za kulisami pa voditelji strank snujejo načrte za bližnjo bodočnost. Poljaki so »Slovenski Jednoti« po dveletnem razmišljanju priskočili na pomoč in vladu izpodmaknili zadnjo oporo. Zato je čisto naravno, da so prevzeli tudi

kuku b blu, če b klerekalci Iblana kumanderal: iz suhem češplam b nas matral in na ražne b nas pekl in moj trebušek b začeu pučas dol jemati in predn b prou h seb pršou, b šou moj trebušek prlfur. Viš, prijatu, tu na gre. Zdej je treba delat, pa uma pol rajš pučival, keder u narjen!«

»No ja, sej nč na rečem; ampak ta večn dirndaj, tu že čluvek preseda in jest se le čudm, de vas pride še kaščlouku pušlušat.«

»Sej mama za tu najete!«

»Tu je že use lepu, al jest, če b me tud najel in še tku dobr placač, b na mogu večer za večeram pušlušat, de b uni suhe češple pu usteh nosil, gespid dohtar Švigli sebe žajfu in umiv, gespid dohtar Švigli čez ceste in dragina zabaču. Če b se saj enkat menjal, de b se uni žajfal in umival, ke sa tud žajfe hedu putrebn, gespid dohtar Švigli čez ceste in dragina zabaču, gespid dohtar Taučar pa suhe češple pu usteh nosu. Tu b že šlu; tu b bla saj ena mejhna sprememb. Tku pa zmeri en lajer, kokr u kašnmo malne.«

»Viš, Pepe, de se ti nč na zastopeš! Ce navadeš enga kusa! Naprej zastava Slava« žvižgat, nekar na pugervi ud nega, de b t naenkrat na kumanda! »O mein lieber Augustin« zažvižgu. Jest

»officium boni viri« med strankami, ki morejo priti v poštev pri sestavi nove in širše večine, katere odsev bode brez dvoma tudi bodoča vlada. To pa je seveda odvisno od uspeha teh pogajanj. Češki poslanci pa ne morejo pititi na medvedovo kožo, dokler nimajo medveda, zato se utegne vladna kriza vleče še čez novo leto. Tedaj se odloči v Pragi, ali je mogoče premirje med Čehi in Nemci in redno delovanje češkega deželnega zboru, kateremu je nemška obstrukcija zaprla sapo. V tesni zvezzi s temi dogovori je tudi obstrukcija v moravskem deželnem zboru. Mnogo pozornosti vzbujajo tudi neobvezni razgovori v stanovanju odličnega poljskega poslance dr. Kozlovskega, ki utegne priti v poštev pri sestavi bodočega ministrstva. »Neue Freie Presse« danes v dolgem uvodniku strupeno napada Kozlovskega kot spletkarja in nazadnjaka. Ose rade hodijo na med. Sicer pa Kozlovski in drugi merodajni Poljaki nikomur ne prikrivajo, da bi si radi zagotovili uravnavo in kanalizacijo rek v Galiciji. To je vprašanje, o katerem se more govoriti, ker glede uravnave rek in hudournikov je Avstrija jako zaostala.

Italijanski poslanci so sicer nezadovoljni, ker niso dosegli svoje pravne fakultete, vendar ne obupani. Tolajijo se, da se v dogledni bodočnosti morda le posreči kompromis v vseučiliškem vprašanju. Sedaj so v tem pogledu pogajanja nemogoča ali vsaj brezuspešna, ker ni prave vlade in tudi nobene večine. Naloga parlamenta je sedaj v prehodnem stanju, da vzdrži ustavno kontinuiteto, dovoli začasni proračun in reši postavke v proračunu za ljudske potrebe, katere bi sicer vladila črtala, ko bi uveljavila provizorij s § 14. Saj je finančni minister Bilinski že itak precej osmukal proračun.

Proračunski provizorij.

Danes hoče zbornica rešiti proračunski provizorij za tri mesece bodočega leta. Ker je vlada in »statu demissioris« in skoraj gotovo, da se ne povrne v sedanji sestavi, proračunski provizorij nima politične važnosti. Za tak provizorij more glasovati tudi oponicija, ako ima pred očmi ugled in veljavo ljudskega parlamenta in ni »tout prix« v opoziciji, kakor so socialni demokratje. In ta taktika slučajne oponicije je tem umestnejša, ako so v proračunu poleg postavki za državne potrebščine tudi za ljudske koristi in potrebe. Parlament torej sedaj ne dovoli kratkega proračuna vlad, ali katerikoli večini, ker je ni, marveč sam sebi, da izvrši svojo prvo in najvažnejšo ustavno pravico.

Poročevalec dr. Steinwendel naglaša, da predlaga odsek le trimesečni provizorij, ker bode redni proračuni za leto 1911. v marsičem predurčati.

V odseku so bila dalje različna mnenja, ali naj se že sedaj dovoli novo posojilo v znesku 109,200.000 kron za izredne potrebščine državnih železnic. Večina se je odločila za vso svoto z ozirom na nujno potrebo.

Pomisleki so bili tudi proti podpori podonavski parobrodni družbi, ker novo pogodbu z družbo parlament ni se odobil. Ta družba pa je za Avstrojelo velikega pomena, ker si tako zagotovi prosti promet po Donavi. Od leta 1902 dobiva družba letno podporo, katero odsek priporoča tudi za bodoč. Ta podpora znaša sedaj 1,200.000 kron.

sm s enkat suhe češple u glava utepu, pol nekar na pugervi, de b mou naenkat žajfa u glau. Žajfa nej ma gespid dohtar Švigli, gespid dohtar Taučar pa blat u glau, pa u šlu zmeri use gladku; če uma začel pa enkat mešat, u pa iz cele naše pulitke en šmorn ratu. Nekar na misl, de mi na vema, kua delama. Tu mama use tku prerajan, de na more falet, če se uma dobr držal. Sevede, če me u začeu gespid dohtar Taučar spet pu ta noumo Žabjek ukululač, pol u falen. Sej sm že unkat, ke je mankal kumi za en cimprmans las, de me nisa zašil, skori za tri in pu kile dol uzeu; če se tu še enkat zgudi, sma pa tam, ke muh ni. Astn, Pepe, če me še kej ubrajtaš, pojdi iz mana h Franceline; uš saj slišu, kuku gre use ket na žnorc, de saj na uš pol jezek u »Sluvence« utresu in nas nazaj puštaul, kokr je toja navada!«

»Hvala lepa za puvabil; al jest mam res tku slab želodec, de na morm prenest take klubasarje; pusebn suhe češple m nč kej dobr na streja; še kašna narodnašt b znou nardet moj želodec prec pr miz; ke druh vaš puslašuci saj tulk časa lohka zdržaja, de jejnate klubasarje in greja šele pol vu u kašn kot. Le dobr nej uprauja, no; pa z Bugam!«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Nova pogodba, ki jo je vlada te dni predložila zbornici, bi veljala do vstege leta 1935. Pripomnim, da družba državi deloma vrača te podpore. Dosej je vrnila blizu 5 milijonov, na dolgu je še 3,451.981 kron. Z ozirom na nakane mažarskih Košutovcev je velikega pomena za Avstrijo, da ima v rokah družbo.

Večina odsekova tudi priporoča, da se dovoli 719.000 kron za nakup delnic južnoumreške podonavsko družbe in višja podpora dalmatinskim parobrodnim družbam.

Proračunski odsek pa je z 19 proti 17 glasovom črhal podporo parobrodni družbi »Austro-American«. Najbolj čudno je, da so tudi socialni demokrati glasovali proti tej postavki, ko najodločneje zahtevajo uvoz argentinskega mesa, ki ga dovaža »Austro-American«. Ta demonstracija je naprjena proti trgovinskemu ministru dr. Weiskirchnerju iz političnih nagibov. Zato ni izključeno, da danes zbornica dovoli tudi to postavko navzlic socialno-demokratski rabulistiki.

Vobče si zbornica s tem proračunskim provizorijem obvaruje proste roke nasproti vsaki bodoči vladi. Naloga proračunskega odseka bode, da o pravem času reši redni proračun, v katerem more predragačiti razne postavke.

Zanimivi sta bili v razpravi izjavi barona Chiarija v imenu nemškonearodne zveze in dr. Glaubinskega v imenu Poljakov. Bar. Chiari je nagašal, da hočejo Nemci resno spravo s Čehi. To zahtevajo državne in parlamentarne koristi. Parlament more varovati svoje pravice in vršiti svoje dolnosti le z rednim delom in parlamentarno vlado. To pa je mogoče, ako se ustvari večja in zanesljiva večina. Dosedanja večina je bila ves čas labilna, zato zbornica tudi ni mogla vršiti svoje naloge. Govornik konča z željo, da se posreči vsaj premirje med Čehi in Nemci. Pritrjevali so govorniku tudi nekateri češki poslanci. Ko bi vsi nemški poslanci tako mislili in govorili, kakor baron Chiari, bila bi narodna sprava že davno mogoča na severu in jugu države.

Dr. Glaubinski je kratko izjavil, da je redno delo mogoče v zbornici le tečaj, ako se ustvari večina na širši podlagi. Zato Poljaki resno želje poštano spravo med Čehi in Nemci.

Mnogo krika je bilo med govornom nemškega agrarca Lukša, ki je obširno zagovarjal agrarno stališče proti socialnim demokratom.

Dr. Tresić je predlagal resolucijo, naj vlada pove vzroke, zakaj poslanec Hribar ni bil potren za ljubljanskega župana. Odgovora gotovo ne dobi.

Dr. Korošec

prečita naslednjo izjavo:

»Znano je, da so člani »Slovenskega kluba« vedno glasovali proti Bienerthovi vladi, posebno proti njenim proračunskim zahtevam, dokler je bila na krmilu. Sedaj pa je odstopila in samo vodi vladne posle. Druge vlade še ni. Zato stojimo na drugem stališču nasproti proračunskemu provizoriju. Ako se ne dovoli, ako se odkloni proračunski provizorij, nastopi »ex lex« ali vlada § 14. Zato le varujemo ugled parlamenta, ako omogočimo proračunski provizorij, ki velja itak le za tri mesece, in budem v kratkem mogli označiti svoje stališče nasproti novi vladi. Glasovali budem torej za provizorij in iz stavnih razlogov za one postavke, ki so ljudske potrebuščine.«

Oglasil se je tudi, morda zadnjjič v tej zbornici, finančni minister Biliński, ki je prosil zbornico, naj pritrdi novemu paragrafu, ki do 15. svečana podaljša štatut avstro-ogrsko banke. Ako se to ne zgodi, je »via facta« z novim letom banka obvezana izplačevati v zlatu.

Govorili so še dr. Ivčević in glavna govornika Seitz in Kozlovske. Proračunski provizorij se dovoli. Izroči se poslanec Schuhmeier sodišču.

Za znižanje voznih cen rjavega premoča.

Zbornica nato nadaljuje razpravo o Beerovem nujnem predlogu, da naj se znižajo vozne cene češkemu rjavemu premogu po državnih železnicah. Posl. dr. Benkovič predлага resolucijo, po kateri se poziva vlada, naj se znižajo vozne cene rjavemu premogu na državni in na južni železnici tudi po alpskih pokrajinih. Beerov predlog in dr. Benkovičeva resolucija obveljata.

Malik uprizori komedijo.

Znanem Nemec s slovenskim imenom Malik je začutil potrebo, da se zopet enkrat osmeši. Malik se namreč grozno boji našega poslanca dr. Verstovška in bi rad, da bi vrli naš poslanec ne hodil v zbornico. Pravi, da je poslanec dr. Verstovšek kontumaciran, ker je v njegovi rodbini škrlatica. Dr. Korošec

konstatira, da stanuje dr. Vestovšek na Dunaju, njegova rodbina pa v Mariboru. Res je obolel en 12-letni Verstovškov otrok na škrlatici, a da še danes Verstovškova rodbina ni kontumacirana.

Osmešen Malik.

Predsednik: Poslane Verstovšek mi je zatrdiril, da ni kontumaciran. Ker nisem sanitetni organ zbornice, tudi nisem dolžan, da se nadalje poizvedujem. (Veselost.) Sploh pa sodim, da storim najboljše, če nekaj časa prekinem seje, da tako vpoštovam pretirano skrb poslanca Malika pred nevarnostjo, da se okuži. (Zivahnno pritrjevanje.) Vošči vsem veselje praznike in javi, da se naznani prihodnja seja pisemnim potom.

Seja je bila zaključena ob 1/2 10. zvečer.

Proti Bilinskemu in Dulebi.

»Prager Tagblatt« poroča, da je v seji »Poljskega kluba« predlagal posl. Fijak, naj se izključita iz kluba ministra Bilinski in Duleba, ki sta glasovala v ministrskem svetu proti zgradbi kanalov. Predlog ni bil sprejet, ker je ugovarjal Kozlovske.

O novi vladi

se zdaj veliko ugiba, govorji in piše. Korespondenca »Zentrum« beleži govorico, da se že bodoči teden naroči Bienerthu sestaviti novo vlado. Sodijo, da bo sestavljen Bienerth koalicijsko ministrstvo. Danes se je tudi govorilo, da postane naučni minister Neusser, grof Stürgkh pa notranji minister.

Bosanski odsek

se ustanovi v avstrijski delegaciji. Načeljeval mu bo Gessmann.

KMEČKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V RADOVLJICI.

Nova Kmečka hranilnica v Radovljici, ki ima svojo pisarno v hotelu »Bastl«, I. nadstrop., in se je ustanovila pred petimi meseci, je doseglia v tem kratkem času denarnega prometa čez pol milijona.

Vzrok temu nepričakovanemu njenemu razvoju je v prvi vrsti njen namen svoj letni dobiček večinoma obrniti v občekoristne ljudske potrebuščine teh krajev, kateri jo bodo podpirali. Ljudje se čimdalje bolj oklepajo nove hranilnice, drugod dvigajo svoj denar in ga tu vlagajo in to tem bolj, ker polnoma zaupajo možem, ki so v načelstvu in nadzorstvu.

Načelnik nove hranilnice je Ivan Bulovec, trgovec in posestnik v Radovljici; drugi odborniki: g. Janez Novak, častni kanonik-dekan, Martin Drolc, kaplan, Leopold Varl, posestnik, Florjan Janc, gostilničar, Matija Kalan, posestnik, Adolf pl. Kappus, župan v Kamnigorici, Ivan Resman, župan v Mošnjah, Ivan Trunk, župan v Begunjah.

Načelnik nadzorstva: g. Jos. Stegu, c. kr. okrajni živinozdravnik; drugi nadzorniki: Vinko Resman, usnjar in posestnik v Radovljici, Anton Cvenkelj, posestnik, Ljubno, Jos. Lavrič, župnik, Breznička, Josip Žemlja, posestnik in gostilničar v Vrbi.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %.

Štajerske rovice.

Š Lavantinski vladika v mariborski bogoslovnični častni obisk je imela dne 15. decembra zjutraj mariborska bogoslovnica. Prevzeti knezoškop dr. Mihael Napotnik je imel veličasten govor o štirih poglavitnih čednostih s posebnim ozirom na stanovske dolžnosti č. gg. bogoslovev. Med najsvetejšo daritvijo so vsi prejeli sv. obhajilo iz rok ljubljenega nadpastirja. V spomin so pa dobili znamenito delo »Sveti Pavel, apostol sveta in učitelj narodov«. Bog plačaj!

Š Novice iz Celja. V odvetniško pisarno dr. J. Benkoviča stopi s 1. januarjem 1911 vpokojeni nadsvetnik deželne sodnije g. dr. Gregorin kot kompanjon. — V Westenovi tovarni so morali delavci delati tudi na Marijin praznik dne 8. decembra. Toliko prostosti se da delavcem pri protestantskih podjetnikih. — Nabiralniki za »Slovensko Stražo« se nahajajo v hotelu »Beli vol« v obeh gostilniških sobah. — Nič kaj veseli niso sprejeli celjski liberalni frajtarji in korporali sklep liberalnega generalnega štaba, da preneha izhajati »Narodni Dnevnik«. Slavi se sedaj v liberalnih celjskih bezničah maček.

Š Božičnica za slovenske otroke v Studencih pri Mariboru se vrši prihodnjo nedeljo dne 18. decembra ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih Nekrep. Na sporednu je govor g. dr. Medveda, deklamacije in pesmi otrok, ob koncu pa razdelitev darij. K slav-

nosti so vabljeni vsi mariborski in okoliški Slovenci.

Š Mahnertova žtev. V Mariboru je vsled Marburgerične in Mahnertove hujškarije odpadlo od katoliške cerkve zopet nekaj omahljivev. Naj izve širni svet imena teh novih Lutrovih vernikov. Odpadli so: Viktor Pucks, lekar, niški praktik v lekarni g. Prulla na glavnem trgu. Pucks je rodom Hrvat. Nadalje so odpadli Emerich Witzl, dajak na realki, doma od Sv. Trojice v Halozah (torej z nemškega teritorija), Karolina König, delavka, Julijana Tschrepinko, zasebница ter Avgust Maček, slikarski pomočnik in njegova žena Frančiška. Katoliška cerkev pač nima vzroka žalovati za temi odpadniki. Delali so k večjemu sramoto katoličanom. Slične ljudi pač lahko privoščimo Mahnertu in Gustav-Adolfvereinu.

Š Smrt v studencu. Tesar Franc Kokot je snažil župnijski studenec pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Studenec je globok čez 40 metrov. Dasiravno je g. župnik dal Kokotu na razpolago novo močno vrv, vendar se je ta poslužil stare obrabljenje vrv. Ko so delavci privlekli polno posodo do višine 25 metrov, se je utrgala vrv. Posoda je z vso silo padla Kokotu na glavo, jo razklašala in mu strla desno ramo, roko in nogo. Bil je takoj mrtev. Kokot zapušča vodo in tri nepreskrbljene otročice.

Š Razpisana učiteljska mesta. Na petrazredni ljudski šoli v Kapeli pri Radencih ste razpisani mesti učitelja in učiteljice. Sola je v drugem krajevem razredu. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje do 20. januarja 1911 na krajni šolski svet v Kapeli. — Na sestrazrednici pri Sv. Barbare v Halozah je razpisano mesto definitivnega učitelja. III. krajevni razred. Prošnje do 10. januarja 1911 na krajni šolski svet pri Sv. Barbari.

Š Tatrina v cerkvi. Neka ženska imenom M. Laneker je v torek dne 13. decembra ukradla v Marijini cerkv v Celju svetilko iz stene, vredno 15 K. Ker jo drugod nikjer ni mogla prodati, pregovorila je čevljarja J. Ušena, da ji je dal zanjo 1 K. Ko je šel Ušen po denar, izmaknila je vlačugarica še par novih čevljev ter jo je potem srčno odkurila. A naslednji dan jo je prijel brihten celjski policaj.

Po svetu.

Iz socialnodemokraškega tabora. Kakor poroča socialnodemokraški dnevnik »Rovnost«, se je sklenilo na podlagi poročila nadzorovalnega sveta splošne delavske bolniške blagajne v Brnu, vpeljati proti bivšemu upravitelju, sodrugu L. Picku, disciplinarno preiskavo, ker se je dognalo, da je neupravičeno namesto zdravnikov svojim sorodnikom in znancem, med temi tajnikoma Waski in Kolusi, dajal brezplačne nakaznice za kopališča na racun blagajne.

Šhranjevalnica za moške. Neka velika tvrdka v Nebraski je napravila v svoji trgovini veliko čakalnicu za gospode, ki spremljajo dame, katere pridejo kupovat v trgovino. Ta čakalnica je urejena z vsemi udobnostmi kot kakki klubovi prostori v velikih mestih. Gospod in dama, ki prideta v trgovino, dobita vsak svojo enako številko. Možak gre v čakalnico brat časopise in pit kavo ali kaj drugega, ko pa se mama zadosti sprehodi in nagleda po trgovini, odda svojo številko posebnemu uslužbencu. Ta gre v čakalnico, poklicne gospode z enako številko ter ga vrne dama, kakovšen je prišel v trgovino.

Samoumor računskega svetnika. Iz Linca se poroča 13. t. m., da so našli v nekem bližnjem gozdu računskega svetnika ondotnega cesarskega načelnika Karola Päruta s prerezanim vratom. Izvršil je samoumor z britvijo. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je umrl. Kaj ga je gnalo v smrt, še ni dognano. Samoumor tega vladnega uradnika se spravlja v zvezo s sledenjo notico socialnodemokraškega lista »Tagespost« z dne 4. t. m., ki je bila v rubriki listnica uredništva: »C. kralj. uradnik, ki odstranjuje z urad. računskega listin koleke, jih umiva in potem prodaja, da se morejo zopet uporabljati na poboticah, se kaznuje zaradi sleparije, ako se ga naznani.« Razumljivo je, da storilec gotovo ni sam stavil vprašanja na uredništvo, da bi dobil ta odgovor. Čuje se, da se je šlo tozadenvno za nekoga visokega uradnika pri gornjeavstrijskem cesarskem načelniku, ki se je tako daleč spozabil, da se je posluževal sleparstev. Na podlagi te notice socialnodemokraškega lista se je uvedla pri načelniku preiskava in 13. t. m. do popoldne je zaslil načelniku svetnika grof Paar več računskega svetnika, vendar pa preiskava ni imela pozitivnih uspehov. Iсти dan popoldne pa se je raznesla vest o samoumoru imenovanega uradnika. Vsled tega se spravlja v zvezo ta samoumor z navezeno časopisno notico, vendar pa se kljub natančni preiskavi resnice še ni moglo dognati. Predstojniki opisujejo računskega svetnika Päruta kot vedenega uradnika.

Časopis obsojen zaradi nedovoljene volivne agitacije. Pred londonskim sodiščem se je vršila 13. t. m. zanimiva obravnava. Pri januarskih volitvah je kandidiral unionist Simmons v nekem volivnem okraju vzhodnega Londona, seveda brez uspeha. Med volivnim bojem je prinesel list »Daily Chronicle« vest, da je Simmons trikrat glasoval proti brezplačnemu prehranjovanju ubožnih otrok. Zaradi tega in drugih podobnih trditv je Simmons omenjeni list tožil. Pred govorom zagovornikov se je konstatiralo, da omenjena izjava ni bila žaljiva, poleg tega pa se je tudi dognala resničnost trditve lista. Sodnik pa je povdarjal, da je potrebno, ohranjevati volivni boj pred takimi sredstvi čist, ter je menil, da se more brez žalitve reči, da je vodstvo volitev zašlo v roke neolikih slojev. Porotniki so pritrdili stavljenim vprašanjem in priznali tožniku odškodnino. »Daily Chronicle« mu mora plačati 100.000 K.

Žene proti pijanstu. Deputacija dvajsetih članic zveze mažarskih gospodinjskih društev se je predstavila pred dnevi ogrskemu ministrskemu predsedniku grofu Khuenu in mu sporočila prošnjo zveze. Voditeljica deputacije je prosila ministrskoga predsednika, naj odredi, da se nedeljski počitki od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj raztegne tudi na žganjarne in gostilne. Pripomnila je, da je deputacija že šestič z isto prošnjo pri vladi, naj pomaga, da se omeji pijančevanje. Delo gospodinjskih društev pa bo ostalo brezuspšno, ako ga vlada odločno ne podpira. Očitala je žalostno sliko, ki se nudi na budimpeštaških ulicah od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj. Minister predsednik je odgovoril, da je prošnja popolnoma upravičena ter da vlada sama stremi po tem, da se omeji pijančevanje. Obenem je prosil deputacijo, naj zveza gospodinjskih društev nadaljuje svoje delo proti alkoholu ter naj uporablja vsa sredstva, ki so mogoča.

Gosli za 145.000 krov. Znameniti virtuož Jan Kubelik je kupil na Angliškem za 145.000 krov pod imenom »Emperor« znan Stradivarijev gosli, ki celo še lepše doné, kakor slovite gosli »Messias«. Gosli so ležale nad stolom nedotaknjene v neki zbirki. Prvotno se je zahtevalo zanje 240.000 krov.

Koliko velja žena? Neki ameriški ženski list je priobčil cene, za katere je mogoče dobiti pri različnih divjih rogovih ženo. Najdražje so žene pri Kafrih. Kajti pri njih velja žena od ene do deset govedi, kavršna je pač ženska. Na Kamčatki žena že ni toliko vredna; dobi se jo lahko za par severnih jelenov. Čudna je cena žene pri turkestanskih Tatarjih. Tamkaj se mora plačati za ženo toliko masla, kolikor tehta žena. Poceni pa so v Ugandi, kjer se more dobiti ženo za nekoliko patronov ali pa za škatljko igel. Gotovo najcenejše pa so žene v avstralskih pragozdih, kjer se jih more dobit

Čilna manifestacija zoper najnovejši antialkoholni nastop nemškega cesarja Viljema. Na shodu pivovarnarjev se je oglasil profesor Vogel, zastopnik kraljevskega pivovara Weihestephana, ognjen protest proti pozivu nemškega cesarja k vzdržnosti od alkoholnih pičjač. Opozoril je na besede Bismarcka, da »v letu 1870 bi mi ničesar ne dosegli brez alkohola«. Povedal je, da nemški pivovarji žrtvujejo na leto 100 milijonov za nemško mornarico, medtem ko abstinentje in apostoli vode niso še nikdar ničesar dali za narodne namene, ter je zaključil, da se nemški pivovarji ne bodo bali, ako potreba, nastopiti z vso odločnostjo zoper protialkoholne govorove nemškega cesarja in njegovih svetovalcev.

Trgovec z dekleti aretovan. V Črnovicah je policija aretovala 13. t. mes. internacionalnega pustolovca Jožeta Moritzsohna, ki je obdolžen, da se je peljal s trgovino z dekleti ter da je zakrivil razne druge sleparje. Moritzsohn je na Angleškem, Francoskem, v Belgiji, na Nemškem, Južni Afriki, Argentiniji in Severni Ameriki preselil že 18 let po ječah zaradi številnih goljufij in zločinov.

Koliko je veljala Francosko železničarska stavka? Francoski list »Journal officiel« poroča, da so ob prilikah zadnje železničarske stavke na Francoskem prejele železniške družbe na teden 3,379.000 frankov manj dohodkov kot lansko leto v istem času. Koliko so imeli vsled te stavke izgube industriici, poljedelci in trgovci, se ne more dognati, ravnotako tudi ne, koliko je veljala ta stavka železničarje, ki so stavkali, kakor tudi njihove organizacije. Strokovni list železničarskega sindikata piše, da je bilo odpuščnih na raznih progah vsled stavke 3500 uslužencev.

Položaj ekskralja Manuela je zelo žalosten. Tako n. pr. kralj Manuel ni mogel še določiti svojega stalnega bivališča, ker mu manjka denarnih sredstev. Ze tri mesece nima sredstev, da bi plačal svoje sluge in če bi ne skrbel zanj orleanski vojvoda, bi kralj Manuel ne vedel niti, kam naj se obrne. Premoženje kraljice Natalije, ki znaša 15 milijonov frankov, je naloženo v portugalskih železnicah in ga je zaplenila nova vlada. Londonska »Tribuna«, ki navedeno poroča, piše končno, da so ostali vsi vladarji v prijateljskih odnošajih s kraljem Manuelem, zlasti pa španski kralj Alfonz, ki je od prvih revolucioniskih dni dal na razpolago svoje poslanosti kralju zvestim Portugalcem. Kralj Manuel in njegovi pristaši se vedno upajo, da se bo na Portugalskem zopet uveljavila monarhija. Številne visoke osebe skušajo vplivati na evropskih dvorih, da se obravnava portugalsko vprašanje na kongresu v Evropi.

Najnovejši povod ločitve zakona. V Kaliforniji je tožila neka žena svojega moža za ločitev zakona, ker se ni desinficiral, predno je stopil v otroško sobo. Žena se je namreč grozno bala bacilov ter je zahtevala od moža, da se mora vedno preobleči, kadar pride domov, da bi ja ne zanesel kake bacile k otrokom. No, mož seveda ni vedno ubogal in je zaradi tega vložila žena tožbo za ločitev zakona. Zanimivo je, da je sodišče tožbi ugodilo. Bog nas varuj pred takim razumevanjem higijene!

Abstinencični vestnik.

V ponedeljek dne 12. decembra je bila seja društva »Abstinent«.

Tekom zadnjih dveh tednov so bila abstinencična predavanja v Št. Lovrencu in na Koroški Beli. V nedeljo bo predavanje v Trnovem pri Ilirske Bistrici.

V sredo po Božiču bo predavanje o abstinenci na tečaju slovenske krščansko socialne zveze v Svečah na Koroškem. Drugi dan potem bo shod duhovnikov abstinencov v Ljubljani.

Zanimanje za abstinenco se pričenja vzbujati v večji meri med slovensko mladino.

Pri zadnji seji se je razgovarjalo o ustanovitvi zdravišča za abstinente.

Zlata doba. Abstinencično glasilo »Zlata doba« je dovršilo svoje četrto leto. To je najboljše znamenje, da se je naša stvar prijela med narodom in se ne bo dala več izruvati. »Mi gremo naprej, mi gremo naprej, mi strelici!« Vsi, ki se zavedajo, kako velikansko zlo za naš narod je alkoholizem in kako potreben je boj zoper njega, naj agitirajo za »Zlato dobo«. Prodreti mora v vsakoj vas in nesti povsod znamenje rešitve izpod oblasti velikega škodljivca našega naroda.

Spominjajte se pri vseh pridivih, pri vseh veselih in žalostnih dogodkih „Slovenske Straže“!

Dnevne novice.

+ Nečuvenost. Član »Jugoslovanske Strokovne Zveze« Valentin Pfeifer iz Sorice na Gorenjskem je delal v tistih krajih, ki so toliko srečni, da prispadajo »Graški delavski nezgodni zavarovalnici«. Mož je ponesrečil pri delu. »Jugoslovanska Strokovna Zveza« je nastopila za pravo svojega člena in vložila se je pri razsodišču nezgodne zavarovalnice v Gradcu proti zavarovalnici slovenska tožba. Slovenske tožbe Gračani niso mogli zavrniti, a šli so in obvestili Pfeifera, da mora plačati 7 krov, ker so prestavili tožbo iz slovenščine v nemščino. Najodločnejše protestiramo in najstrožje obsojamo prakso, ki jo je uvedlo graško razsodišče »Graške nezgodne zavarovalnice«. Spodnje Štajersko, kakor tudi velik del Koroške tvori zaključeno slovensko ozemlje. Zato mora tudi »Graško nezgodno razsodišče« poslovati in razpravljati ravno tako slovensko, kakor nemško. Kakor nam pa kaže Pfeiferjev slučaj, tega ne dela, marveč si pusti prestavljati tožbe, ker jih ne razume. To ni prav, ni postavno. Proti temu je prisiljena vsa slovenska javnost na najodločnejši odpor in v obrambo svetih naših narodnih svetinj, ker ima tudi koroški, ker ima tudi štajerski slovenski delavec pravico, da se mu deli kruh pravice v njegovi materinščini. Mi zahtevamo, naj bodo sposobni sodniki in predsedniki graškega nezgodnega razsodišča tudi slovenščine. Drugače ni mogoče, da izpoljujejo svojo dolžnost. Prestava ostane prestava in naj bo še tako dobra, nikdar in nikoli ne učinkuje tako, kakor izvirnik. Mi hočemo več, da se reže slovenskemu delavstvu tudi pri nezgodnih zavodih kruh pravice v materinščini.

+ Shod. Skupina J. S. Z. za Selomoste priredi v nedeljo, 18. t. m. ob 4. uri popoldne v salonu pri g. Oražmu na Selu društveni shod. Delavci in delavke, agitirajte za obilno udeležbo; na shodu poročata gg. predsednik J. S. Z. dr. I. Zajc in dr. Josip Jerše.

+ Ivan Hribar se je bahal v »Slov. Narodu«, da je on dosegel, da bo kmetijsko-kemično preskuševališče v Ljubljani avtorizirano tudi za preiskavo živil, češ, da je on že lansko leto v tem oziru pri vladni interviroval. Mi pa verimo, da je prišel Ivan Hribar v to zadevo ravno tako, kakor Pilat v Credo. Resnica je, da je ta zadeva več let na Dunaju ležala in ni prišla niti za korak naprej, dokler ni pred nekaj tedni dež. glavar pl. Šuklje na Dunaj šel in stvar na energičen način urgiral. V tej zadevi je torej Ivan Hribar čisto nedolžen.

+ Brídko spoznanje. Ob prilikah sijajnega uspeha »Slovenskega kluba« v proračunskem odseku, ki je moral laško vseučiliščko vprašanje odgoditi, piše »Idea Italiana«, glasilo liberalne laške večine v Istri v uvodniku: »Vsa zgodovina naše parlamentarne delegacije je neprestano ugodno glasovanje naših poslancev za vladu in neprestanih »gotovih« obljud ministrov ali strank, ki pa teh obljud niso nikoli držale. Laškim poslancem v parlamentu je namenjena usoda, da se jih vedno vleče, in to je škodljivo ter ponujače.«

— Lahi torej dobro spoznavajo, da jih imajo vsi za pepete — in to spoznati nič težavnega — klub temu pa bodo vsikdali šli skupaj z Nemci zoper najupravičenejše v najprimitivnejše kulturne in politične zahteve Slovanov, katere po nedavnem priznanju taistega glasila »latinsko pleme« Sovraži. Ker pa Nemci Lahov v resnici prav nič ne marajo, ampak jih le v svoje name ne izrabljajo in ker na drugi strani Slovani Lahom pri najboljši volji ne morejo biti prijazni, ostanejo ubogi potomci »latinskega semena« vedno na cedilu. Stari pravi latinci so imeli nekoliko več soli in brihnosti v glavi...

+ Smrt »Narodnega Dnevnika«. Včerajšnji »Narodni Dnevnik« naznana svojim vernim čitateljem v jako ovinkarski obliki, da bo z novim letom prenehala. Z ovinkarijo so začeli naši mладini, z ovinkarijo so tudi nehalni. Človek mora namreč dotični članek jaka pazno čitati, da ve, pri čem da je. To je vse nekako tako čudito zavito, da bo »Narodni Dnevnik« skupno z »Narodom« izhajal, da ostane uredništvo »Nar. Dnevnika« še v Celju, da bo prinašal »Slov. Narod« poseben oddelek za štajerske liberalce, da požrtvovalnost liberal. štaj. mlinov še ni izumrla, (verujemo, a kaj pomaga požrtvovalnost, če ni ničesar v žepu), da se naj bralcii »Nar. Dnev.« od sedaj naprej naročujejo na »Slov. Narod« itd. Če pa čitatelj odluči vse luščine tega članka, pride do jedra, da se bo »Nar. Dnevnik« dne 31. decembra 1910 vlegel k večnemu počitku. Torej polom — pogin. Mi smo že pri rojstvu prerokovali, da je »Nar. Dnevnik« mrtvo rojeno de te. Da se bo naše prerokovanje tako

hitro uresničilo, nismo mislili, kajti »Nar. Dnevnik« je doživel komaj drugo leto. Nič ni pomagalo! V zadnjem času je prišel »Nar. Dnevnik« novomeški liberalni prorok na pomoč (tudi bivši gojenec škofovskega zavoda v Celju), zalagal je »Nar. Dnevnik« z uvodnimi članki in bržkone tudi s stotaki — nič ni pomagalo. Liberalci v Slovenih nimajo sreče. Seveda so morali to skušajo na Štajerskem draga plačati. Mi pa, ki smo razpor hudo obžalovali, mi se veselimo tega dogodka. Mnogo nam »Nar. Dnevnik« sicer ni škodoval. Ker ni imel prav nobenega ugleda. Vedelo se je pa že od julija sem (bila je tedaj volitev po rajnem Ježovniku v slovenjgraškem okraju), da je Narodna stranka svojo vlogo dokončala. Začela je veti po Spod. Štajerskem nenačadno ostra sapa, ki bo razven »Narodnega Dnevnika« tudi se marsikaterega iz političnega življenja vzela. Prišli bomo zopet do poštene, odkritosrčne politike.

+ Kako gospodarijo liberalni učiteljski pravki z učiteljskim denarjem? Iz ljubljanske okolice se nam piše: Znani slovenski pesnik je na svojem potovanju po Jutrovem našel v jarku ležečega človeka, ki se je na vse grlo drli in vpil na pomoč. Naš znanec ga vpraša, če je že sam poskusil vstati. Možakar ga začudeno gleda, slednjič pa poskusi in — vstal je z lastno močjo. — Ta slučaj se da v marsičem primerjati z našim gmotnim položajem. Podobni smo možu, ki leži v jarku in vpije na pomoč. Da bi si sami kaj pomagali, to nam še na misel ne pride. Bodimo odkritosrčni in natočimo enkrat čistega vina. Od vseh učiteljskih organizacij nima učiteljstvo prav nobenega dobička. Izvzeto je seveda par oseb. Če kdo ne verjame, da ima pri učiteljski organizaciji le nekaj oseb koristi, pokažemo lahko z dokazi. Edino društvo, ki v resnici koristi učiteljstvu, je »Vdovsko društvo«. O tem društvu o prilikah nekaj več. Priponjam pa takoj, da tega društva ni ustavnila sedanja liberalna struja, temveč učitelji s krščanskimi načeli. — Pred nedavnim časom je nekdo javno vprašal, kaj je z učiteljskim konviktom. Med vrsticami se je dalo brati, da mu marsikaj ni všeč. In to po vse pravici. Izmed starejših učiteljev se gotovo vsakdo spominja, s kakim navdušenjem smo nabirali za učiteljski konvikt. Sedaj je to navdušenje že močno ponehalo. Čisto naravno; učiteljstvo vidi, kako se gospodari s tem denarjem. Da bi se pa za učiteljstvo kaj storilo, o tem seveda ni duha, ne sluha. Samoljubje gotovih oseb je mnogo večje in važnejše, kot blagor vsega učiteljstva. Gospodje! Ob 12. uri Vam kličemo, storite vendar kaj za učiteljstvo! Pravico do tega denarja ima učiteljstvo gotovo večjo, kakor kaka tiskarna. Gospodje v mestu nimate niti pojma, kaki občutki napoljujejo srce očeta učitelja, ko pošlje dva, tri ali še več otrok v mesto v solo. S krvavim srcem gleda v negotovo bodočnost. Gospodje, ki imate besedo pri društvu »Učiteljski konvikt«, tukaj se Vam odpre hvaležno polje, kjer lahko pokažete, če imate količaj čuta za učiteljsko bedo. Saj požrtvovalnosti nihče od Vas ne zahteva. Bog varuj! Tega niste zmožni, to vemo vsi. Ali bi se ne dale obresti od denarja, nabranega za »Učiteljski konvikt«, porabiti za ustanove učiteljskih otrok? Recimo, da bi dobilo 20—25 učiteljskih otrok, ki se šolajo v mestu, po 100 kron vsako leto. Kako bi bilo to lepo, še bolj pa koristno. Učiteljstvo bi videlo, da se saj nekaj stori z učiteljskim denarjem za učiteljstvo. Kaj pa ima zdaj učiteljstvo od denarja, nabranega za »Učiteljski konvikt«? Nič. In pri takem gospodarstvu ga bržas tudi nikdar ne bo imelo.

+ V članku »Naše kulturno delo« se je vrinila mala pomota; v 4. odstavku mora stati, da so imela društva v Zvezni učlanjena 501. predstavo, ne pa 501. prostor.

+ Poslanec Gostinčar je vložil dne 16. t. m. v seji državnega zbora interpelacijo na trgovinskega ministra za olajšavo dobave obrtnih listov rokodelcev na deželi. Zapovedani so predvsem rokodelci, ki izvršujejo rokodelstvo bolj kot domači in postransko obrt.

+ Društvo zdravnikov na Kranjskem. Vabilo k mesečnemu zborovanju, ki se bude vršilo v sredo dne 21. decembra ob pol 6. uri zvečer v prosekuri deželne bolnice. Dnevni red: 1. Dr. Homan: Purpura fulminans Henoch. 2. Dr. vitez Bleiweis Trstenški: O merjenju krvnega tlaka. 3. Demonstracije. — Odbor.

+ Jezuitska hrvaška provincija. Provincijal avstrijske jezuitske provincije je z naredbo 8. t. m. združil durovniško in splitsko rezidenco. Sedaj tvorijo Hrvaška, Slavonija, Dalmacija,

Bosna in Hercegovina eno samo jezuitsko provincijo.

+ Kaj je z izselniški odseki v društvin S. K. S. Z.? Izseljenci, aki hočete ugodno in ceneje potovati v tujino, oglašajte se pred odhodom v naši pisarni, predno se z agentom pogodite. — Naročajte slovenski izselniški list »Ave Marija«, ki izhaja mesečno v New Yorku, naroča se pa v naši pisarni in stane na leto 1 K pod pogojem, aki se ga naroči vsaj tri iztise skupaj (enega za duhovnega voditelja, enega za knjižnico in enega za odsek sv. Rafaela). Posamezni ga dobe po 1 K 50 vin. — List prinaša razne novosti širne Amerike, tičoče se slovenskih izseljencev. Pisarna družbe sv. Rafaela za izseljence v Ljubljani, Dunajska cesta št. 32 v hiši »Zadružne zvezek«.

+ Tihotapsko ladjo sta v Runoviču pri Kamenmostu v Dalmaciji te dni ponoči izsledila dva finančna stražnika. Ladja je bila natovorjena s hercegovskim tobakom. Tihotapci so sprejeli siražo s streli, nakar je ta tudi streljala; ubit je bil mlad kmet, oče petih otrok.

+ Dalmatinško namesništvo namenjava baje iz Zadra premestiti v Dubrovnik.

+ Sindikat besenskih deželnosborovskih poročevalcev se je v seji 15. t. m. posvetoval o primernih korakih za obrambo stanovskih koristi in o ustanovitvi podpornega in penzijskega zaklada za časnike.

+ Sedemletni ubijalec. Pretečenega tedna sta se v Sevnici stepla 5letni Martin Kladnik in neki sedemletni fant; Kladnik je dobil od nasprotnika sunek v trebuhi. Zvečer so nastopili znaki obolenja, močno kašljanje, težko dihanje in velike boleznine v trebuhi; ob dveh ponoči je otrok umrl. Vsled te tragične smrti dečkove je sodnija uvela preiskavo.

+ Krtina. Krtinski vaščanje odgovarjajo na dopis iz »Slov. Naroda« pod naslovom: »Krtinski vaščani« to-le: Članek je tako konfuzen, da ga človek ne razume. Kaj pomeni stavek: »Ce bi Amerikance ne bilo, bi tudi orgelj ne bilo.« Prosimo dopisnika (kdo je, nam je približno znano), da nam pove imena in znesek Amerikancev, ki so prispevali za orgle; vsak dar bomo hvaljeno sprejeli in ga javnosti naznani. Mogoče se pa g. dopisniku samemu slišne cedijo po amerikanskih podporah, saj potreben jih je kakor suha zemlja dežja. Krtinska podružnica je res znamenita, le škoda da dopisnik ne ve najnovejše zgodovine popravljanja krtinske cerkve. Mi ne vemo od 1. 1888 o nobeni spremembi kakšnih slik. Samo tisti, ki se o slikarstvu toliko razume, kakor dopisnik, more kaj takega trdi. Škoda, da dopisnik ne pozna dotednega društva, ki je dalo 700 K podporo. Društvo, ki nam je prišlo na pomoč s podporo, je centralna komisija za ohranitev starih cerkvenih spominov in umetnin. To nam ni obljubilo 700 K, ampak 1376 K. Ce je pa dotični tako radoveden, lahko povpraša imenovan komisijo, ki mu bo pa potrdila, da nam še ni nič izplačala. Domišljeno krivdo g. Špurca pa nikar ne naklada na hrbet Krtincev, ne njemu. Ce bi se zvonovi nikdar ne ubili, bi zvonarji novih nikdar ne vliji. Mojstri v beračnju pač nismo krtinski vaščani ne glede zvonov, ne glede orgelj, tega bi se lahko učili pri vas, pa nismo hoteli. Le ne previsoko, da ne boste padli bolj nizko. Zahvale amerikanskim Slovencem ne bomo prej poslali, dokler ne dobimo tistih prispevkov k napravi orgelj, o katerih se Vam sanja. Lepo Vas prosimo, da kontrolirate vse prispevke iz Amerike in iz Vam neznanega društva. »Dalje bi nam bilo tako žal, aki bi kdo te vrstice tako umeval, da smo proti vsaki podpori!« tako piše dopisnik; mi pa damo na

moral sabor, a temu se ne obetajo še tako kmalu normalni časi.

— **Ribjo podružnico v Zagrebu** snuje nek reški ribiški konsorcij.

— **Nevarnega tatu** Mendlia Khon je zagrebški sodni dvor odsodil na osem let težke ječe. Bil je tat po poklicu in že neštetokrat predkazovan.

— **Meščansko mesnico v Zagrebu** snuje neka akcijska družba. Živina bi se nakupovala v velikem in klala v lastni klavnici. Kosti, kože, kri itd. bi se oddajale v tovarne, meso pa bi se sekalo brez priklade.

— **Khuencv trg v Zagrebu** zopet stalno straži mestna straža. Dijaki so namreč ponoči nabili na hiše table z napisom »Trg Petra Svačića«.

— **Dravlje.** Tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo predri gledališko predstavo dne 18. decembra 1910, ob 7. uri zvečer v društveni dvorani pri »Pežjaku«. Spored: 1. Petje. 2. Govor. 3. »Vestalka«, žalojgra v petih dejanjih.

— **Zabavno in izobraževalno društvo »Kranj«** priredi v nedeljo, dne 18. decembra 1910, ob pol 8. uri zvečer v »Ljudskem domu« v Kranju zgodovinsko narodno igro »Miklova Zala« v štirih dejanjih (osmih slikah). Dramatiziral Jos. Špicar. Vstopnina: Sedeži od I. do III. vrste 1 K, od IV. do VI. vrste 80 h, ostali sedeži po 60 h; stojišča 40 h. Za nečlane vsaka vstopnica 20 h več. — Dijaške vstopnice po 30 h. — Dobivajo se vstopnice v »Iliriji« v Kraju in pred začetkom predstave pri slagajnicu. — K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— **Izklučno hrvaški jezik v dalmatinskem finančno - kazenskem postopanju** se uvede s 1. januarjem 1911.

— **Popravek.** V zahvali po pogrebu je po neljubi pomoti izostal izraz zahvale gg. kamniškim pevcom in Ortom iz Dola; v osmrtnici gospe grofice Lichtenberg se pa mora glasiti pravilno roj. Beltsch.

— **Poštni promet za Božič in za Novo leto.** Ker se za praznike poštni promet silno pomnoži, so se ukrenile te-le odredbe: Dne 18. do 24. t. m. se bodo raztegnile uradne ure pri predaji pošiljatev vozne pošte od osmih zjutraj do sedmih zvečer. Občinstvo se zato najnjo opozarja v svojem lastnem interesu in pa, da olajša poslovanje, da odda pošiljatve, v kolikor mogoče, že v doplodanskem času ali vsaj kmalu popoldne, da se jih bo dalо še tisti dan odpraviti. Da se bo poštna manipulacija hitreje in lažje razvijala, je priporočati, da se pošiljatve njih obsežnosti, teži in transportni daljavi primerno, trdno ie trpežno zavijejo in da je naslov natančen in razločen (če je treba, imo ulice, hišna številka, nadstropje, številka vrat). Naslov bodi zapisan neposredno na ovoj sam, če pa to ni mogoče, ga je prišiti na pošiljatev ali pa trdno in sceloma prilepiti nanjo, nikakor pa ne samo pripeljati. Priporočati je tudi, da se dene v pošiljatev še eden, popolnoma enak naslov, ker se jo na ta način lahko odpošlje tja, kamor je namenjena, tudi tedaj, če je zunanjji naslov odletel ali če se je zbrisal. Taka pošiljatev se odpre in poišče v nji drugi naslov. Zeleti je tudi, da stranke spremnice pravilno izpolnijo in vsebino natanko označijo, da se izognejo pri predaji vsakterm neprilikam. Posebno se opozarjajo na pošiljatve, ki so podvržene vžitnini. Pri takih pošiljtvah, ki gredo v mesta, kjer je uvedena užitnina, kakor Dunaj, Praga, Gradec, Trst itd. je priporočati, da se na naslovni strani pošiljatve same in na spremnici označi vsebina v tistih množinah (kilogrami, litri, komadi), po katerih se zaračunava užitnina, da gre tako tudi poslovanje pri odmeri užitnine hitreje izpod rok. Da se tudi dospele pošiljatve ročneje dostavljajo, se stranke nujno naprošajo, da dostavljalcu čim hitreje in brez zamude časa odpravijo s tem, da oddajne listke hitro podpišejo in pristojbino z drobižem poravnajo, ker menjavanje večjih bankovcev dostavljalca silno zamudi, najmanjša zamuda pa na splošni promet neugodno vpliva. Za pošiljatve do pet kilogramov je dostavnine 10 v, za teže 20 v. Če gre k eni spremnici po več paketov, je plačati dostavnino za vsakega posebej. Če poravna pošta užitnino za stranko, plača za to prejemnik 20 v pristojbine za vsak paket. Končno se opozarja občinstvo še na to, da ne gre pripeljati na dopisnicah in razglednicah dobrodelnih in dr. varstvenih kolkov na prostor, ki je odmerjen naslovu, ker se sicer take pošiljatve smatrajo za pisma, ki morajo biti kot taka frankirana, pa mora ranje plačati naslovnik naknadno poštnino.

— **Kolera na Hrvaskem.** Nedaleč od Siska v selu Jazveniku je obolel na koleri in umrl neki Mijo Malnik.

— **Pasivna resistanca poštnih uradnikov.** Poštni uradniki na Duna-

ju so imeli shod, na katerem je izjavil poslanec Forstner, da odstopivši minister trgovine ni nič hotel slišati o tem, da bi bile poštnim uradnikom uštete v službovanje leta, ki so jih odslužili v armadi. Uradniki so zahtevali, da morajo takoj, ko položje izpite, biti imenovani za asistente. Za slučaj, da se tem zahtevam ne ugodni, groze uradniki s pasivno resistenco.

— **Ženska častni meščan.** Občinski zastop mesta Tešin je grofici Thun-Hohenstein za njene zasluge na šolskem in človekoljubnem polju podelil častno meščanstvo.

— **Dr. Mandič je pozval na dvoboj** urednika »Hrv. Dnevnika« g. Boiča, ki mu je v saboru zaklical, da je »gavner« in še kasneje javno izjavil, da je s svojim vzklikom ravno Mandiča misil. Boič je poziv seveda odklonil in izjavil, da bo pred sodiščem nastopil dokaz resnice o vsem, kar je v svoji izjavi o Mandiču reklo.

— **Za kadilce.** Mnogi strastni kadilci ne vedo, da je med (strd) izborno združilo proti nikotinu. Nikotin prihaja potom kadenci v želodec, kjer povzroča razne bolezni, da celo znake zastupljenja. Čebelarjem, ki imajo navado kaditi tobak pred čebelnjakom, je pritočati, naj poprej popijejo nekaj žličic medu, ker tako oslabi zle učinke nikotina. Isto se priporoča strastnim kadilcem tembolj, ker med vobče utruje telo in mu daje odpornost.

— **Vodovod za Iško vas in okolico** so odprli danes ob 4. uri zjutraj. Prebivalci vabijo dr. Novaka, naj pride vodo poizkusit, ker je pred nekaj meseci v Grbčevi gostilni na Igu prerokoval, da jo prebivalci Iške vasi ne bodo nikdar pili.

— **Gospa Boršnikova** je sprejela stalne obvezne za delovanje na osješkem hrvaškem gledališču.

— **Zivinorejska enketa** se je te dni vršila na deželni vladu v Zagrebu. Konstatiralo se je, da živinoreja splošno ugodno stoji in se je izvoz leta 1909 dvignil na 75 milijonov kron. Za povzdigo konjereje so se določile razne pasme za posamezne okraje in sklenile druge važne odredbe.

— **Strahovani hrvaški uradniki.** Hrvatski listi zabeležujejo vest, da je ogrski finančni minister pl. Lukacs prestavil 12 hrvaških finančnih uradnikov, ki ne razumejo besedice mažarsko, iz Varaždina na Ogrsko, in sicer zato, ker so pri zadnjih volitvah glasovali proti vladnemu kandidatu. Baje bo iz istega vzroka v kratkem prestavljenih še več hrvaških finančnih in poštnih uradnikov.

— **POLOŽNICE smo pričili danes vsem cenjenim naročnikom in jih prosimo, da se jih izvolijo poslužiti čimprej v svrhu obnovitve naročnine za prihodnje leto. Kdor je seveda naročnino že plačal po nakaznici ali osebno, naj izvoli položnico prihraniti za drugo priliko. Ponovno pa prosimo, naj se po teh položnicah ne plačuje nobena druga, nego samo naročnina na »Slovenca«, ker se s tem prihrani mnogo dela, pa tudi več pomot.**

Tržiške novice.

— **Predavanja v društvu.** Minoli torek je predaval v društvu sv. Jožefa g. župnik o »Petrovem novčiču«. Prihodnji torek predava ob osmi uri zvečer g. kaplan Čadež.

— **Občinska pisarna** mora iskati nove prostore. Do sedaj je bila nastanjena v hiši g. župana Mallyja. G. župan je s 1. majnikom bodočega leta odpovedal stanovanje. Izvolil se je odbor, ki bi iskal novih prostorov.

— **V silno slabem stanju** so naše ceste. Toliko blata, kot ga ima ulica, ki pelje od cerkve sv. Andreja proti farni cerkvi, menda ni nikjer več na svetu. Zeleti bi bilo v interesu živahnega prometa, ki gre ravno po tej ulici, da medrodajni faktorji store svojo dolžnost. Če ni en cestiar kos vsemu delu, naj se privzame še drugi, ker drugače bo prislo v pregovor poleg ljubljanskega blata tudi tržiško.

— **Samostojna župnija v Lomu.** C. kr. ministrstvo za uk in bogočastje je sporočilo kranjski deželni vladu, da nima nič ugovarjati proti ustanovitvi župnije v Lomu in ji naročilo, naj stori, kar je še potrebno za ustanovitev. Tako je že skoro uresničena dolgoletna želja Lomljana. Nekateri so že čisto obupali, da bi se jim kdaj izpolnila, ker njih prošnja ni bila takoj rešena. Zato je njih veselje sedaj tem večje, katero jim tudi mi iz srva privočimo.

— **Tožilnico** prirede otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo 18. t. m. ob štirih pop. pri Bastelu.

— **Obličajno zabavo** na Sveti večer bo nudilo društvo sv. Jožefa tudi letos svojim članom. Najprej je kratek na-

govor, potem petje in zatem prosta zaba; začetek ob osmih zvečer. Vstop je dovoljen samo članom in njihovim družinam.

— **Vreme** je sedaj tako, da bi misil človek, da bomo zimo kar preskočili in vpeljali tri letne čase. Po solnčnih krajih si lahko kmalu natraga lep šopek pomladnih cvetov: trobentik, zvonček in teloha. Vendar bo najbrže veljal pregovor: sodnija in zima ne prizane-seta.

BOLGARSKI ČETAŠI NA DELU.

— **Tanin** poroča, da so umorili bolgarski četaši v vasi Preska tri Bolgare in Bolgarke, ker so ovadili bolgarske čete. Zažgali so tudi dve hiši. Zgoreli ste dve osebi. Neka druga bolgarska četa je pa zažgala bosansko naselbino Orman.

LORD CECIL NAPADEN.

— **Znani lord Robert Cecil** je bil napaden, ko je šel na neki volivni shod. Nekdo je vrgel nanj opeko.

NOVI BOJI OB ČRNOGORSKI MEJI.

— **Turška vlada** je odposlala na črnomorsko mejo 4 bataljone vojakov zaradi neprestanih bojev ob črnomorski meji, v katerih je bilo ubitih 10, ranjenih pa več turških vojakov.

Ljubljanske novice.

— **I Javno predavanje S. K. S. Z. z demonstracijami.** V torek, 20. t. mes., ob pol 8. uri zvečer predava v dvorani S. K. S. Z. (hiša stavbinske družbe »Union«, Frančiškanske ulice) primarij deželne bolnišnice g. dr. F. R. Derganc o snovi: Moderna kirurgija. Gospod predavatelj bo svoje predavanje pojasnjeval z raznimi demonstracijami. Tako bo to predavanje vsekakor zelo zanimivo. Vstop vsake-mu prost.

— **I Podružnica »Slomškove zvezek« v Ljubljani** ima svoj občni zbor in obenem mesečni sestanek v četrtek, 22. t. m. ob pol treh popoldne v »Katoliški tiskarni« III. nadstropje. — Predaval bode zopet g. V. Mihelič, ki namerava nadaljevati in končati poročilo o leposiju.

— **I Mešani zbor »Ljubljane«** ima ju-tri v nedeljo ob 11. uri dopoldne v »Unionu«. — Zborovadja.

— **I Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani** vabi na zabavni večer v nedeljo, 18. decembra 1910 v Rokodelskem domu. Spored: 1. M. pl. Farkaš: »Svibanjska ružica«, društveni tamburaški zbor. 2. M. pl. Farkaš: »Oj Hrvati, oj junaci!«, društveni tamburaški zbor. 3. V. Krek: »Dom«, poje mešani zbor. 4. Jakob Aljaž: »Ujetega ptiča tožba«, poje mešani zbor. 5. V. Vodopivec: »Pogled v nedolžno oko«, poje ženski zbor. 6. Govor, govoril gosp. prof. Karol Dermastia. 7. »Stari in mladi«, narodna igra v štirih dejanjih. Spisal † A. Medved. — Začetek ob 6. uri zvečer. — Vstopnina: Sedeži: I. prostor 1 K, II. prostor 80 vin., III. prostor 60 vin. Stojšča 40 vin.

— **I Za mladino.** Jako lep dan so privileje p. n. članice S. K. S. Z. mnogim revnim ljubljanskim učencem. Včeraj popoldne so se zbrali v svoji društveni sobi v »Unionu« v tako obilnem številu, med njimi gospa dr. Šusteršičeva, dr. Peganova, Pollakova itd. — Po končanem popoldanskem pouku pa so prišli za obdarovanje namenjeni učenci. Otvorila je slovesnost predsednica g. M. Eberlova, ki je v prisrčnih besedah pozdravila navzoče dame ter povabilu učence, da sprejmo darove. Profesor č. g. dr. Josip Jerše se je zahvaljeval dobrotnicam za njihovo sočutje do revežev, jih navduševal za nadaljnje plemenito delo ter želel društvo obilo sreče pri njegovem stremljenju, a šolarje je opozarjal, naj bodo hvaležni svojim dobrotnikom. Ko se je še šolski voditelj J. Jeglič zahvalil dobrotnicam za blagajskonjenost vsem revnim učencem, je gdč. C. Krekova razdelila istim privrzeljena darila. Kako veselje je zavladalo med obdarovanci, ko so odnali lepo, toplo zimsko obleko, pecivo in slašice. — Pač opravičeno je bilo to veselje, kajti velecenjene dame so poskrbeli, da so ti reveži dobili obleko, ki jih bo grela dalj časa. Vse častite članice, posebno pa predsednica g. Eberlova in tajnica gdč. Krekova, naj bodo zagotovljene, da so jim za to delo usmiljenja hvaležni ne le obdarovanci, ampak tudi njih starši, ki so s tem rešeni mnogih skrbiv za svojo deco. Nakloni vsemogočni še mnogo takih dobrotnic našim malim šolarjem!

— **I Ženska volivna pravica in dr. Korun** bi se menda rada — rada imela, a pravega poznanja med njima še ni. Tako vsaj se je dalo sklepati iz si-nočnega dr. Korunovega predavanja o ženski volivni pravici v »Mestnem domu«. Mož se je čisto odkrito in brez pri-

držka izjavil začetek, našteval, kje vse je že vpeljana in pobijal ugovore proti njej. Potem je razlagal novi ljubljanski občinski volivni red, v kolikor zadeva žensko volivno pravico. Vse njegovo predavanje pa je bilo tako raztrgano, nejasno in nerodno, da se je od daleč videlo, da je mož ti tvarini še precej tuj oziroma ona njemu in da je le tu in tam paberkoval po raznih virih. Vse se je gibalo le v mejah splošnih slagerjev in neprestano so morali predavatelju pomagati čez verzeli nešteti »itd. itd. itd.«. Kako naj bi šlo dalej, tega menda sam ni prav vedel, navzoče liberalno občinstvo pa še manj — no, pa liberalci v tem oziru niso razvajeni in jih je lahko zadovoljiti. Na svoj račun pa sinoči vsekako niso prišli, kajti g. dr. Korun je bil kar čudovito nadstrankarski in ni čisto nič zabavljal čez klerikalce. Pač pa se je človeku smejalo v prsih »klerikalno« srce, ko je na liberalnem shodu čul razlagati tako napredni novi občinski volivni red za mesto Ljubljana, ki so ga ustvarili — klerikalci, in ki je dal ljubljanskemu ženstvu osebno volivno pravico, kar so celo navzoči liberalci morali pohvaliti kot napredno. Da, človek se je čutil ponosnega v svoji »klerikalni« zavesti in si mislil: E, liberalke, ali bi se vam to noco razlagala vaša volivna pravica in dolžnost, ako bi »klerikalcev« ne bilo in bi v Ljubljani še vedno županil — Ivan Hribar?! Škoda le, da je dr. Korun pozabil omeniti, da je prejšnji »napredni« občinski svet namenil ženstvu v zaveti še tisto bore volivne pravice, ki so jo imele iz starih časov. — K predavanju je prišlo kakih 50 dam v veliki toaleti s šopki in — bonboni, kakor v cirkus — in približno toliko možkih. V obeh sploh pa je prevladovala mladina in je bilo prav, da je predavatelj gotove nevarne stvari povedal v znanstvenem stilu, tako da menda ni bilo pohujšanja. Tako smo povedali vse zanimivosti sinočnega liberalnega predavanja, od katerega, upamo, ne bo nihče imel nobene škode, a seveda tudi ne koristi.

— **I Shod pri Štefanu.** »Slovenski Narod« je priobčeval te dni debelo tiskana vabila na shod narodnopravne društva za kolizejski okraj, ki naj bi se vršil v gostilni Fortuna na Vodovodni cesti. Ta »shod« se je res vršil predvčerajš

skrajšanje službenih ur, t. j. od 24 na 12 ur. Vprašamo pa, ali je bilo to človeško 24 ur služiti in pri tem biti samo 12 ur prost? »Slovencu je bilo treba parkrat gospodo dobro okrtačiti, da je potem morala to storiti. Vprašamo nadalje, kaj pa je s prejemniki in pregledniki, ko morajo ob 5. ure zjutraj do 8. ure zvečer biti v službi, a pregledniki zadene še nočna revizija, torej mora še ponoči celo noč zgubiti in drugo jutro namesto da bi imel počitek, hajdi ob petih zopet v službo in garaj zopet do 8. ure zvečer, če prej kje ne obležiš. Torej je revez celih 39 ur vprežen. Ali je mogoče še kje v Avstriji tak službeni red? Nam se zdi, da ne. Oglejmo si zdaj nekoliko pa njihovo plačo, pri taki službi in današnji draginji. Začimo torej pri prejemnikih, ki imajo 144 K mesečne plače in tisto borno stanovanje na mitnicih. Kakšna so ta stanovanja je razvidno iz tega, da je marsikdo, ki ga, ako ni v dež. vremenu previden, voda prav na lahek način v stanovanju uduši. Primerilo se je že nekje, da so pazniki ponoči več sto škafov vode iz takega stanovanja vun znesli. Nadalje imajo pregledniki 120 K in 20 K mesečne doklade za stanovanje. Nadpazniki 84 K in 10 K za stanovanje. Pazniki 72 K in 10 K za stanovanje. Torej, dragi čitalci, oglej si najprej to službo in primerjaj jo s to pičlo plačo in današnjo draginjo, mislimo, da prideš tudi ti do zaključka, da s tako pičlo plačo in posebno kdor ima še družino — in večina jo ima — ne bi mogel skoro še močnika jesti, kam li še meso. Kakor se je izvedelo, so eni kakor drugi že več prošenj vložili, ali pri tem so le na zamašena ušesa naleteli. Omeniti nam je še, da so pri magistratu tudi mestni uslužbenci ob 60letnem jubileju prejeli neka darila, oziroma nagrade, ali pri tem užitniškim uslužbencem niso nič privoščili. Po tem se lahko sodi, kako usmiljeno srce so imeli gospodje mestni očetje do svojih podložnih. Gradiva je še dosti, za danes naj zadošča to.

Ij **Perilo prvaka mladinov** Mihuela Pluta se je dames zopet pralo pred okr. sodiščem. Slavoj Škerlj ga, kakor znamo, toži, ker mu ni izplačal svot iz dohodkov inseratov, kakor se je glasila sklenjena pogodba. Danes je Plut Škerlju očital, da se računi ne vjemajo, da kasirani denar ni v knjigah vknjižen. Škerlj hoče od Pluta 5000 K. Plut: »To hoče našč, da bi me uničil. Izjavil se je: Zahteval bi 3000 K, pa te bi Plut morda lahko dal, 5000 K pa ne bo mogel dati.« Plut pravi, da da Škerlju samo 280 K 11 h kot provizijo ter pristavlja: »Od tega bom pa še odtrgal ono, kar je Škerlj pobral in ne meni dal.« Škerlj se je videlo, da bi rad nekaj povedal, kako je bil porabljen denar iz Belgrada. Sodnik je razglasil sklep, da se ne gre za družabno pogodbo, ampak za mezdno pogodbo in da je za to merodajno obrtno sodišče.

Ij **Veliki koncert »Ljubljane«** ne more biti na praznik Sv. Treh Kraljev, pač pa se vrši v nedeljo po Sv. Treh Kraljih dne 8. januarja ob pol peti uri popoldne. Nastopi 150 pevk in pevcev. Že sedaj opozarjam na ta koncert občinstvo v Ljubljani in na deželi.

Ij **Zadružni dom v Ljubljani** Je daroval g. dr. Avgust Levičnik, zdravnik v Ljubljani, 10 kron. — Gostje pri g. J. Ložarju so v isti namen darovali 13 K 70 vin. — Bog plačaj vsem darovalcem in jim obudi požrtvovalnih posnemovalcev!

Ij **Smrtna kosa**. Umrla je po kratki bolezni soproga stavbinskega mojstra g. Viljema Treo, gospa Avgusta Tre o. Pogreb bo jutri ob 4. uri popoldne. Naše najiskrenje sožalje! — Umrla je ga, Franja grofica pl. Lichtenberg rojena Beltsch.

Ij **Deželno sodišče** je oprostilo včeraj Slavoja Škerlja, cencila mestne zastavljavnice in predsednika vajenske skupine »Narodne delavske organizacije« Ignacija Scarda. Obtožena sta bila zaradi resolucije, ki se je sprejela kot pozdrav češkim narodnim socialistom dne 31. julija 1910. Državni pravnik se je pritožil.

Ij **Imenovanje**. Finančni minister je imenoval finančnega komisarja dr. Rudolfa Sajovica za ministrskega podtajnika v finančnem ministrstvu.

Ij **Priporočljiva postrežnica**. Se ni dolgo od tega, ko je policija aretovala 20letno deklo Terezijo Marnovo iz Treljevega zaradi tativne, ki jo je izvršila pri svojem gospodarju. Pri sodišču je bila zaradi tega čina obsojena na 14 dni zapora. Ko je to kazen prestala, je vstopila v službo v neki hiši Pred Škojijo. Tukaj je ukradla gospodu su-

nji, gospodinji pa jopicu in par rokovic. Ko so jo aretovali in izvršili prijni hišno preiskavo, so našli pri njih ukradeno jopicu in nepoštena služnika se je morala zopet preseliti v »rušeno« hišo na Slovenskem trgu.

Ij **Prijeti hazardisti**. Predsodnočnjim je policija aretovala šest Hrvatov, ki so se bili nastanili v nekem tukajšnjem prenočišču ter se preživljali edino z hazardom. Poleg tega sta pa dva med njimi z ozirom na razne okoliščine tudi nujno sumljiva, da sta pred kratkim ukradla v postajni čakalnici v Zidnem mostu nekemu Amerikancu 1000 kron, o kateri tativni smo že poročali. Vseh šest so oddali sodišču. Natančnejše poročilo o ti lepi šestorici priobčimo v ponedeljek.

Ij **Izginil dijak**. O tem se nam še piše: Dne 6. novembra je nenadoma in brez vsakega povoda izginil iz Ljubljane šestošolec II. c. kr. državne gimnazije Vinko Ferenčak, rojen 8. decembra 1893 v Smaru pri Jelšah na Stajerskem. Mladenič je bil marljiv dijak, ljubljener starišev in cele rodbine. Prijateljstva ni imel posebnega in je le bolj živel sam zase. Bil je nadarjen in zelo naroden. Kam da je odšel, ni nikomur znano. Je-li sedaj kje pod svojim imenom ali pod imenom nekega Safošnika, od katerega si je prilastil domovnico, se tudi ne more vedeti. Vsekako je njegov beg zagonetka. S tem nepremišljenim korakom je napravil celi rodbini veliko skrbi, ker se domneva, da je odšel proti jugu (na Hrvatsko, v Dalmacijo, Bosno ali celo v Črno goro) in tam vstopil v kako zasebno službo ali kak samostan, ali pa še bega okoli. Prosijo se jugoslovenski listi, da to notico ponatisnejo in kdor bi vedel o njem kake podatke, naj jih nemudoma naznani mestnemu magistratu v Ljubljani.

Ij **Ne jeje drugega kruha in potic**, kakor onega, ki je zamešen z žitnimi droži (kvasom) »V korist obmejnem Slovencem iz Prve jugoslovenske tovarne droži Jos. Košmerl v Ljubljani, Frančiškanska ulica 8.

Ij **Zadruga urarjev in optikov v Ljubljani** naznanja, da imajo v nedeljo 18. decembra vsi člani svoje trgovine dopoldan in popoldan odprte.

Ij **Božičnica I. in II. mest. slov. otrvrtca** se je vršila dne 15. t. m. v šolskih prostorih imenovanih zavodov. Obdarovanih je bilo 100 otrok z obleko, obutvijo, igračami, s pecivom in slaščicami, v kar se je porabila božična dotacija 800 K.

Ij **Aretacie**. Od včeraj popoldne do danes polnoči, je mestna policija aretovala 13 oseb. Zaradi beračenja od hiše do hiše so bile aretovane tri osebe, radi prepovedanega povratka v mesto dve in sicer nek moški in neka ženska. Nadalje so bili aretovani trije moški zaradi razgrajanja in pjanosti, dva sta se sama zglasila zaradi pomanjkanja sredstev in prenočišča. Neko 18 let staro dekle je bilo prijeto zaradi vlačugarstva; neko 36 let staro dekle pa zaradi suma hudodelstva tativne. Na južnem kolodvoru je bil aretovan 23 let stari Alojzij Dolenc iz Litijaškega okraja, ker jo je hotel popihati v Ameriko, še predno je zadostil vojaški dolžnosti. Pri njem so našli 188 K 62 v skritega denarja. Oddali so ga sodišču.

X X X

Za božičnico koroškim slovenskim otrokom:

Josip Strukelj, poštni nadoskrbnik v Ljubljani, 1 K. — Fran Jarc, župnik v pokolu, Ljubljana, 10 K. — Anton Rudolph, Ljubljana, Nova ulica, 2 K. — Dr. Ivan Janežič, semen, profesor, Ljubljana, 5 K. — Janko Barle, mestni župnik, Ljubljana, 3 K. — Dr. Gregorij Fečjak, katehet, Ljubljana, 5 K. — Iv. Dolenc, gimn. supl. v Ljubljani, 1 K. — Ivan Simčič, Ljubljana, 1 K. — Neimenovan v Ljubljani 2 K. — J. Dogan, mizar, Ljubljana, 5 K. — Dr. V. Gregorič, primarij, Ljubljana, 5 K. — Slov. trgovske šole dijaki v Ljubljani 2 K. — Ivan Feme, Ljubljana, Miklošičeva cesta, 1 K. — Dr. Ignacij Žitnik, poslanec, Ljubljana, 4 K. — Andrej Kranjc, Ljubljana, 2 K. — Sipski otroci v Ljubljani 2 K. — Dr. Jos. Dolenc, prof. bogoslovja, Ljubljana, 20 K. — Dr. Jos. Regali, odvetniški kandidat, Ljubljana, 2 K. — Trgovec Zorec, Ljubljana, 5 K. — Rodbina Čadež 2 K.

Prosimo nujno nadaljnih darov!

NAZADOVANJE DRAGINJE V AMERIKI.

Iz New Yorka poročajo: Opaža se, da padajo cene posameznim vrstam

blaga in živilom. Zadnja volivna zmagajo demokratov je dala povod, da so trutti popustili v cenah. Tako je n. pr. mesni trust takoj po volitvah znižal cene 5 do 10 odstotkov, tudi pšenica in koruza ste padli v ceni, zadnja celo za 24 odstotkov. Koruza igra kot živinsko krmilo veliko vlogo, in tako vpliva tudi na mesne cene. Kako nesramni so oderuh z živili, nam dokazuje slučaj iz Bostonia, kjer so prodajalci mleka prodajali liter po 10 centov, to je 50 h. Med volivnim bojem se je izkazalo, da so dobili kmetje samo po 3 cente, to je 15 h za liter.

Razglednice „Slovenske Straže“, krasno delo akademičnega slikarja, izidejo **to soboto**. **Ne kupujte za Božič in Novo leto tujh!** Prosimo nujnih naročil, da jih potem takoj izvršimo! Razprodajalci, trgovci, podružnice in društva dobe 100 izvodov za 8 K. Naročila na »Slovensko Stražo« v Ljubljani.

VELIKE GOLJUFIJE NA ŠKODO »AUSTRO - AMERIKANE«. — SENZA-CIJONELNA ARETACIJA POVELJNIKA PARNIKA »ALICE«.

Že dalje časa so se na transatlantskem parniku »Austro - Amerikane« vrstile goljufije s tem, da se je vkrevalo potnike celo iz Amerike in se je denar mesto v blagajno paroplovne družbe, preseljeval v žepe dotičnih goljufov. Ravno tako se je baje tudi dogajalo s tovornimi pošiljtvami. Na ravnateljstvo »Austro - Amerikane« je prišla tozadenvno bajo anonimna ovadba. Ravnateljstvo je takoj obvestilo o tem policijsko ravnateljstvo. Tako se je čakalo na prihod parnika »Alice«. V četrtek zjutraj je isti priplul iz New-Yorka - Neapolja. Potem, ko je dobil »libera pratica«, se je parnik zasidral v prosti luki. Takoj na to so se podali na krov policijski inspektor in redarji. Prvi je pozval povelnika kapitana Pio Ivančiča in druge osebe na ladiji, naj mu sledi takoj k vodji policijskega urada v svobodni luki, oficijalu Herrmannu. Razun kapitana so bili pozvani agent Armando B., bivši ladijski komesar Rudolf G., prvi ladijski komesar Nicolo M. in dva potnika, Iso P. in Josip R. Vsi so bili zaslišani in potem je bila nad njimi proglašena aretacija. Vsak je bil v posebnem vozcu odveden v preiskovalni zapor na razpolago deželnemu sodišču. — Kakor se dozdeva, so bili oni drugi širje sporazumno s goljufijami kapitana. Parnik »Alice« je odplovil v Benetke. — Ta zadeva je napravila v Trstu, zlasti v pomorskih krogih, veliko senzacijo.

Koroške novice.

k »Mir« pred poroto. V ponedeljek, dne 19. t. m. dopoldne se vrši v Celovcu porotna obravnava v tožbi g. Berceta »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani zoper »Mir« zaradi razdaljenja časti. Opozorjamo na to obravnavo tiste, ki se zanimajo za narodno delovanje družbe ob meji.

k »Mir« pred poroto. V četrtek je bila obravnava o tožbi grabštanjskega nadučitelja Leksa zoper g. Petra Serajnika in »Mirovega« urednika O. Mihaela zaradi razdaljenja časti. Obravnava se je začela ob deveti uri dopoldne in je bila končana v petek ob pol 3. zjutraj. Leksa je zastopal dr. Sedlmayr, obtoženca pa g. dr. Brejc. 12 prič g. Serajnika je sodišče odklonilo, dočim so pričali za g. Leksa skoraj vsi grabštanjski magnati. Krog 30 prič je bilo navzočih. Nekatere priče so si nasprotovale v svojih izpovedbah. Dr. Brejc je imel sijajen govor, v katerem je naslikal zloglasni sistem koroških šol. Porotniki, med katerimi ni bilo nobenega narodnega Slovence, so — soglasno na vsa vprašanja odgovorili z »da«, oziroma vprašanje o dokazu resnice zanikal. Na podlagi tega sta obsojena g. Serajnik na 6 tednov zapora, g. Mihael pa na 30 K globe. Dr. Brejc je prislišal ničnosten pritožbo.

k Samoumor natakarice. V Podljubelju na Koroškem se je ustrelila z revolverjem Marija Trpin, natakarica pri Trnjaku. Zadela se je v sence in bila takoj mrtva. Rojena je v Grohovem Tlmin. Vzrok neznan.

: Naročajte „Slovenca“.

Telefonska in hrzojavna porotila.

VEST O SMRTI CESARJA FRANCA JOŽEFA.

Rim, 17. decembra. Bogove na kakšen način se je včeraj v Rimu razširila okoli treh popoldne vest, da je umrl avstrijski cesar Franc Jožef I. Pravijo, da se je telefoniral iz Pariza v Genovo, iz Genove pa v Rim. Vest je avstroogrsko poslanstvo nemudoma demobilnilo. Prišla je tudi v zbornico, kjer se pa ni dolgo držala. Tudi v Londonu se je, kakor tudi na pariški borzi pojavitila. Na milanski borzi so jo dobili mnogi bankirji in je imela takoj vpliv na papirje: rente so od 105.07 padle na 104.85. To je jasno značilno, da so v Italiji na to vest papirji takoj padli — dokaz, česa se mnogi boje glede našega razmerja z Italijo, aki bi cesar res umrl. Seveda so takoj spoznali, da je bila vest le borzen maneuver.

DELEGACIJE.

Dunaj, 17. decembra. Pri včerajšnjem posvetu delegatov se je sklenilo predlagati za načelnika odseka za zunanjne zadeve dr. Chiarija, za predsednika brambnega odseka grofa Merveldta, za predsednika finančnega odseka Zazvorko, za načelnika odseka za Bosno dr. Gessmanna.

IZ PARLAMENTA.

Dunaj, 17. decembra. Podaljšanje bančnega provizorija se je sprejelo v zbornici skoraj z vsemi glasovi, proti so glasovali le Čehi, celo socialni demokrati so glasovali pro. Tudi ogrski finančni minister Lukacs bo ogrskemu parlamentu predložil podaljšanje bančnega statuta do 15. prosinca, da ne nastopijo kritične razmere.

ČEŠKI NAMESTNIK NE ODSTOPI.

Praga, 17. decembra. Predsedstvo pravškega namestništva izjavlja, da namestnik Coudenhove kmalu okreva, nakar zopet prevzame namestniške posle.

BIVŠI MINISTER OBSOJEN NA OSEM LET JEJE.

Kodanj, 17. decembra. Sodišče je obsodilo bivšega danskega justičnega ministra Albertija zavoljo poverjenj državnih denarjev na osem let težke ječe in poravnava sodnijski stroškov.

STRAJK RUSKIH DIJAKOV.

višjih šol v Moskvi in dijakinje medicine in tehnologije v Petrogradu so sklenili trdneven štrajk, da s tem protestirajo proti telesnim kaznim, rabljenim v ječah.

KRITIČNI ČASI V RUSIJI.

Peterburg, 17. decembra. Vsled nastopa policije, aretacij dijakov in hišnih preiskav vlada med vseučiliščim dijaštvom veliko razburjenje in se vrše na univerzi shodi. Skoro pa vseh ruskih vseučiliščih dijaštvu štrajka. Neponredni povod gibanju so vladne naredbe ob prilikl Tolstojeve smri in tolstojska revolucionarna propaganda. Vlada se je odločila poseči s svojo znamo brezobzirnostjo vmes in je liste obvestila, da ne bo trpela nikakršnih objav dijaških manifestacij in resolucij. Duma je sprejela protest zoper to odredbo, kar pa bo le še bolj pospeševalo njen konec.

VLOM V BLAGAJNO.

Vratislava, 17. decembra. V Zabruzu so vlomlili neznani zlikovci in ukrali 50.000 mark.

Ali ste že odposlali položnico „Slovenski Straži“?

stracio. Opravili so se v najgrše oblike, kar so jih mogli dobiti, ter so udrli v kavarno poleg policijskega ravnatljstva. Pregnali so vse goste.

Inženir — tat. V Parizu so na kolidvoru St. Lazare zasačili inženirja Hartmanna, ki je kradel poštne posiljatve. Pri preiskavi v stanovanju inženirja, se je dognalo, da je kradel kar na debelo. Našli so tudi pri njem vse polno zastavnih listkov ukradenega blaga.

Veliki izgredi v ubožnici. V ubožnici pri Suttonu so bili 14. t. m. veliki izgredi. Ubožni niso hoteli jesti neke jedi in so obmetavali uradnike z nožmi, vilicami in s posodami. Ubožev je bil 350. Uradnikom na pomoč je prihitelo 40 policiščov, na katere so tudi metali nože, vilice in posodo. Uradniki so bili prisiljeni, da so nastopili proti uživcem z gorjačami. Pomirili so šele, ko je aretirala policija 86 nemirnežev.

Ponesrečena ladja »Palermos« je izgubljena. Mrtvih je 18 mornarjev in pet potnikov. Ladja se je zaletela v neko skalo.

Um je otemnel pravoslavnemu škofu Nikanoru v Nišu.

Bogača občina. Prebivalci Oberammergau-a so naredili letošnje poletje dobre kupčije s svojimi predstavami. Občinski odbor je izdelal račun, ki izkazuje dohodkov 1.704.600 Mark od vstopnine, prodaje knjižic z besedilom in fotografij. Odstevši stroške in za javne namene izdane denarje je ostalo čistega dobička 1.296.400 Mark, od katerega se je izplačalo 766.000 Mark med 860 članov. Vodja predstav, ravnatelji godb, glavni blagajnik, predstavitev Kristusa, Pilat, Kajfež in Herod, kakor tudi govornik prologa so dobili po 2500 Mark. Vsote so različne, predstavljalcii ljudstva so dobili po 120 Mark, od šolskih otrok pa je bil najmlajši 30 Mark. 10.500 Mark se bo razdelilo med reveže in primeroma visoka vsota 435.785 Mark se bo porabila za občinske potrebščine.

Kriminalna statistika. Dokazano je, da je med zločinci več moških nego ženskih. Med tem pa se žena, ako krene na zločinska pata, težje povrne s tega pata kakor moški. Največ zločinov izvrše ljudje v starosti od 20. do 30. leta. Kar se tiče fizičnih vzrokov zločinov, dokazuje statistika, da se zgodi v toplem poletnem času več zločinov proti osebam, v hladnem zimskem času pa proti imetu. Zanimivo je, da je med zločinci manjši odstotek poročenih ljudi kot pa neoznenjenih in neomoženih; pri tem se upošteva tudi to, da postanejo oni, ki imajo otroke, težje zločinci, kakor oni ki jih nimajo. Kriminalna statistika tudi dokazuje, da so prebivalci posameznih pokrajini bolj nagnjeni k eni vrsti zločinov, drugi zopet k drugim. Zlasti pa se opaža, da se tamkaj zgodi največ zločinov, kjer se največ popije alkoholnih piča.

Tolstojev muzej. V Peterburgu se je ustanovilo društvo, česar namen je postaviti muzej v spomin umrlemu pisatelju Tolstemu. Za predsednika društvenemu odboru je izvoljen znani ruski učenjak Maksim Kovaljevski. V tem muzeju bo zbrano ne samo, kar je napisal Tolstoj sam, ampak tudi količina mogoče vse ono, kar je napisano o Tolstuju v vseh drugih neruskih jezikih. V muzeju bodo shranjena tudi vsa njegova pisma in sploh vse, kar je v kakršnikoli zvezi z umrlim Tolstem.

Črna žena. Zgodovinska povest. Priredil Javoran. Ljubljana 1910. Založila »Katoliška Bukvarna«. — Tako zanimive povesti pač še ni izdala »Katoliška Bukvarna«, kakor je ta-le! Godi se v času bojev s Turki in kmečkih punktov na Gorenjskem blizu rajskega Bleda. Pripovedovanje je tako živo, da se ti zdi, da sam doživljaš te dogodke, kmečki značaji kakor iz krvi in mesa, tedanje razmere pa so opisane verno in tako, da nam stopajo oni časi pred oči res, kakršni so bili. Gre se za gorenjskega kmeta Franceta, ki je, ko je služil za vojaka, spoznal neko ciganko Nigano, ki ga je strastno ljubila in katero je vzel za ženo, a je imel veliko z njo pretrpeti, ker je bila ciganska princesa in mu je vedno uhajala in izginila. Meneč, da je umrla v nekem hlevu, ki so ga Turki začgali, je vzel drugo ženo Zalko. Nigana pa se kar naenkrat pojavi na Gorenjskem kot črna žena in povzroči veliko strahu; France pa se ojunači, jo gre iskat in spozna, da je njegova žena. Odide z njo na Hrvaško, tu mu pa Nigana zopet uhaja, on iz žalosti gre zopet služit vojakom, nato pa pride kot vojak na Gorenjsko v svojo bivšo domačijo, kjer se je pojavit kmečki punt. Sem pa pridejo tudi Turki in z njimi Nigana, ki vzame pri neki prički konec, ko kmetje razstrele skale, da se zvalje na Turke. France se vrne zopet k svoji Zalki in živi srečno do

konca. Ta tako mikavna povest je polna pristnih kmečkih značajev, med njimi navrhani možiček Štefuleček iz Krope, ki se dela gluhega, kadar mu kaj prav ni, opisujejo se naši gradovi in življenje v njih, burno vojaško življenje v oni dobi, kmečke navade in sege ter tedanj krvavi boji in pohodi. »Črna žena« bo za naše ljudstvo najprijetnejše razvedrilo v zimskih dneh in vsako društvo bo z njo obogatelo za knjigo, ki se bo povsod z največjim zanimanjem brala. — Cena broširani knjigi 1 K 40 vin., vezani 2 K, po pošti 20 vinarjev več.

Za Božič 1910. Znana tvrdka A. Hirschberg, na Dunaju II., Rembrandtstrasse Nr. 19, razpošilja tudi letos, kot vsako leto, priljubljeno ameriško srebrno garnituro, obstoječo iz 42 komadov in sicer: nože, vilice, žlice, zajemalnice za juho in kavo, svečnike itd. po nizki ceni 14 K 40 v. Več v oglasu na zadnji strani.

Naivažnje je, da se kupi **perje in puhi** popolno čisto in brez vsega duha. Tako **perje in puhi** se dobi pri znani tvrdki

Anton Šarc Ljubljana
Selenburgova ulica Štev. 5

na vogalu Knaflove ulice (nasproti glavne poste).

2965

BILINSKA
KISLA VODA

Izborna dietična namizna piščica.
O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik.
Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani. 2590

Kurzi efektor in menjic.

dne 16. decembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj-november	9365
Skupna 4% konv. renta, januar-julij	9360
Skupna 4% papirna renta, februar-avgust	9755
Skupna 4% srebrna renta, april-oktober	9755
Avstrijska zlata renta	11635
Avstrijska krona renta 4%	9350
Avstrijska investicna renta 3 1/2%	8345
Ogrska zlata renta 4%	11175
Ogrska kronska renta 4%	9195
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	8190
Delnice avstrijsko-ogrške banke	1878
Kreditne delnice	66875
London vista	24005
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11752 1/2
20 mark	2350
20 frankov	1903
Italijanski bankovci	9490
Rublji	253 3/4

Namesto vsakega drugega obvestila.

Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je preminala naša iskreno ljubljena mati, oziroma sestra, svakinja, babica, prababica, tašča in teta, gospa

Marija Šumi roj. Polak

danes v soboto, dne 17. t. m. ob pol 1. uri ponoči po kratki bolezni, previdena s sv. zakramenti za umrajoče.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 18. decembra, popoldne ob 4. uri iz domače hiše na tukajšnje pokopališče.

Bodi vzornemu srcu — najblažji spomin!

3659
V Kranju, 17. decembra 1910.

Žalujoči ostali.

3655

Amalija Jugovic-Papeževa naznana potrtim srcem, da je njen ljubljeni soprog, gospod

Anton Jugovic

hišni posestnik in pekovski mojster

po kratki mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umrajoče, danes v 75. letu starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 18. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti.

Sv. maše se bodo darovale v župni cerkvi v Krškem.

Krško, dne 16. decembra 1910.

Ako še nis pošljite naročnino!

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred zračni tlak 736,0 mm

ur	Cas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predavanja v 24 urah v mm
16	9 zvez.	736,9	6,2	sl. jjvzh.	jasno	
17	7 zjutr.	735,8	5,6	sl. sszvh.	meglono	0,0

Srednja včerajšnja temp. 7,4° norm. -1,7°.

Za »Marijine družbe« se priporoča:

2 ,Tantumergo«

Zložil Al. Mihelčič, op. 10. Prodaja »De-kliška Marijina družba« v Metliki. 3642

Čedno grupirani relief iz lesa in slikano

Kristusovo rojstvo

(jaslice), velikost 1,20 × 88 cm predstavljanje z desetimi podobami, proda FR. ROPRET, podobar na Bledu. — Cena 3399 solidna!

Potri globoke žalosti javljamo pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena, angleško dobra soproga, ozir. mati, stara mati in tašča, gospa

Avgusta Treo

danes, dne 16. t. m. ob 4. uri popoldne, previdena s svetimi zakramenti za umrajoče, mirno zaspala v Gospodu.

Zemski ostanki drage pokojnice se v nedeljo, dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Marije Terezije cesta št. 10 blagoslovijo in nato na pokopališču pri Sv. Kristoforu v lastno rakov položi k večnemu počitku.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi Marijinega oznanjenja.

Prosi se tihega sožalja.

Ljubljana, dne 16. decembra 1910.

Viljem Treo

soprog.

Vili Treo, Roman Treo

Alfonz Treo

sinovi.

Maša Treo, roj. Rebek

Mici Treo, roj. Papež

sinahi.

Angelique, Henri, Edi, Miši, Poske, Karol, Viljemina, Elikristel, Lujza

vnuki.

3655

1. kranjski pogrebni zavod Fran Doberlet.

Oklic.

V konkurzno maso zadruge „Agro-Merkur“ spadajoči

I. v Ljubljani in Siški se nahajajoči:

1. Konji, konjska oprava, vozovi in krma v sodno dognani cenilni vrednosti 2245 K — h;
2. Zaloga moke in otrobov v sodno dognani cenilni vrednosti 6594 K 63 h;
3. Zaloga vina v sodno dognani cenilni vrednosti 37.353 K 66 h s kletarsko opravo in sodi v sodno dognani cenilni vrednosti 11.552 K 54 h;
4. Zaloga špecerijskega blaga v sodno dognani cenilni vrednosti 17.570 K 06 h;
5. Zaloga konjaka, spirita in drožinke v sodno dognani cenilni vrednosti 12.329 K 59 h s kletarsko opravo in sodi v sodno dognani cenilni vrednosti 1211 K 06 h;
6. Skladiščna oprava v sodno dognani cenilni vrednosti 2574 K 99 h;
7. Pisarniška in sobna oprava v sodno dognani cenilni vrednosti 1397 K 08 h skupno ali vsaka zase

II. V Trstu se nahajajoča:

1. Zaloga blaga obstoječa iz moke, otrobov, ovsu, gnojil in raznih špecerijs v sodno dognani cenilni vrednosti 15.066 K 65 h;
2. Skladiščna ter pisarniška oprava v sodno dognani cenilni vrednosti 737 K 20 h skupno ali vsaka zase

prodajo se ofertnim potom

kakor stojijo in ležijo.

Hrvaški sabor.

Zagreb, 16. decembra.

S kraljevskim reskriptom je sklican hrvaški sabor na 20. t. m. Toda kakšen bo ta sabor in kaj bo delal, je zelo težko reči. O dogovorih med koalicijo in pravaškima strankama so prišle v javnost zelo diskrette vesti. Gotovo se ve samo to, da se bo čakalo na plenum koalicije, ki se snide v ponedeljek. Toda zdi se, da ne bo nič iz tega, ker koalicija hoče, da naj se vse zgodi po njej — na temelju nagodb, a pravaški stranki hočeta, da se koalicija popolnoma izpreobrne na njihovo stran.

Medtem pa ban Tomašić zopet ponuja roko koaliciji. Včerajšnje »Narodne Novine« so objavile članek, gotovo inspiriran od bana, ki koalicijo odkrito vabi zopet na nove dogovore. Ban je, tako pišejo, še vedno in vsak dan prizavljen se pogajati, samo ako koalicija opusti svojo zahtevo glede — pragmatike. Med vrsticami pa dopoveduje koaliciji, da je mnogo bolj naravno, da se složi z njim kakor pa z državno-pravnima strankama, od kojih jo dele nepremostljiva nasprotja.

In tako — nekoliko dni pred sabrom — ne vemo, pri čem da smo in kakšno bo delovanje njegovo. Najbrž se bo sabor takoj po konstituciji bavil s kraljevsko adreso. Sklenil bo morda tudi od svoje strani adreso na kralja, da navede svoje pritožbe. Kralj bi potem kot neutralen forum mogel posredovati, da bi se potom takozvanih regnolarnih deputacij ali kako podobno rešile sporne zadeve med Hrvaško in Mažarsko, to je, v prvi vrsti pragmatiko.

Kar se ostalih strank tiče, dela Radiceva stranka na to, da se reformira občinski zakon. Ta zakon je res potreben reforme, zakaj, kako danes izgledajo naše občine, to je naravnost šandal. Politiki se bore za vse mogoče državno-pravne reči, a na izpremembo občinskega zakona nobeden ne misli, ker se vsak boji, da bi prišel v občinah kmet do besede. V nekem oziru pa je

ta reč še bolj važna kakor pragmatika in podobno. Ljudska politika bo našo domovino najsigurneje emancipirala od Mažarov!

R...

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 16. decembra.

Pšenica za april 1911	10.86
Pšenica za oktober 1911	10.62
Rž za april 1911	7.69
Oves za april 1911	8.33
Koruza za maj 1911	5.61

Dobro ohranjen

pletilni stroj za nogavice

se proda. — Vpraša se na Glavnem trgu št. 19. III. nadstr. levo.

3575

Javna prodaja.

Pri posestvu k štev. 51. v Dravljah se bodo na **javni dražbi** prodale **nijke in travniki**, pripadajoči k posestvu h. št. 51. v Dravljah po domače »PRI MIHELNU« 27. decembra, to je na Št. Janžev dan. Prodaja se vrši dopoldne ob 9. uri na licu mesta.

Fattinger-jeva pogacha za pse

nedvomno najboljša piča za pse vseh pasem.

3213

Zaloga v Ljubljani:

Peter Lassnik.

3657

GRAMMOPHON

Nov posnetek božičnih pesmi.

Gramofon, zelena etiketa, K 4-. Zonofon, rumenoruj. etik., K 250.

Orkester.

20607 Tiha noč, blažena noč.

20608 O smrečica!

20609 Sladkeje se zvonci nikdar ne glase.

20612 Božična fantazija.

Zbor c. kr. dvorne opere s spremiščevim orkesterom in cerkvenih zvonov.

24504 Visoko z neba.

24506 O smrečica!

24536 Zahvalite vsi Boga.

24537 Tebe Boga mi hvalimo.

Hebe-kvartet s harmonijem in cerkvenimi zvonovi.

244031 Tiha noč, blažena noč.

244032 Časi bodi Bogu na višavi!

244033 O veseli, o blaženi!

244034 Nebesa ga slave. (Zložil Beethoven.)

Kornet-kvartet s spremiščevjem orkestra in cerkvenih zvonov.

28000 Tiha noč, blažena noč.

28002 Visoko z neba.

Novi posnetki iz operet „Das Puppenmädel“, „Der unsterbliche Lump“, „Glücksmädel“, „Verhexte Wienerstadt“ etc.

Dobivajo se edino le pri:

Avstrijska družba za gramofone z omej. jamstvom, Dunaj I., Dominikanerbastei 10.

priporoča

Za Božič

Za Božič

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

svojo bogato zalogo

knjig s podobami za otroke

humoristične in naobraževalne vsebine ter razne

mladinske spise za dečke

kot so n. pr.: Robinzon, Indijanske povesti, potopisi, čarobne pravljice in bajke, večje zgodovinske povesti itd.; ravnotako imamo tudi primerne spise za deklice vsake starosti.

Prav posebno priporočamo obširno izbero krasnih knjig, primernih kot

darila za odrasle

n. pr.: razna pesniška dela, romane, povesti zabavne vsebine, potopisne črtice, večja ilustrirana dela in drugo.

Ljubiteljem **glasbe** priporočamo raznovrstno zalogo kakor: opere, operete, sonate in sonatne etude ter šole za vse glasbene instrumente, dalje salonske in koncertne skladbe za glasovir, dvo- ali čveteroročne s spremiščevjem, dalje tudi raznih inštrumentov valčke, koračnice ter alume v raznih izdajah, vezane in broširane. - Kot lepa božična darila se priporočajo mnogobrojne **lepe slike** v okviru ali tudi brez okvirja po raznih cenah.

muzikalij

Katalogi se pošiljajo na željo gratis in franko.

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANCNA IN MENJALNICNA DELNISKA DRUZBA

OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz a. N., Graslitz, Králov, Litomerice, Moravský Zámrsk, Mödling, Meran, Novi Jičín, Plzeň, Praga, Liberec, Dunajsko Novemesto, Cítava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri žržanjih srečk in vredn. papirjev

Prospekti in cenike premij zastonj in franko.

Stenski koledar za leto 1911

Za Ljubljano in okolico ima zalogo „Prodajalna katol. tisk. društva (Ničman) v Ljubljani“.

Največja zaloga ženskih ročnih del
in pripadajoče potrebščine.

Velenje na roko. - Tamburiranje.
Montiranje. - Plisiranje. - Predtiskarija.

3594 — Naročila se izvršujejo točno in vestno. —

Razpis

3617 (3)

Podpisani deželni odbor razpisuje

službe okrožnih zdravnikov

v Fari (okraj Kočevski), na Grosupljem (okraj Ljubljanski), v Senožečah (okraj Postojnski), v Logatcu (okraj Logaški s sedežem v Planini), na Raki (okraj Krški) in na Brdu (okraj Kamniški s sedežem v Lukovici).

S temi službami je združena v prvih treh krajih plača 1600 K, in v zadnjih treh plača 1400 K, z aktivitetno doklado 200 K in z dvema starostnima dokladama (petletnicami) po 100 K v vsakem kraju.

Zdravnik v Fari dobiva od zdravstvenega zastopa tudi 1200 K pavšala za pota, zdravnik na Brdu 400 K priboljška, 300 K pavšala za vožnje in 50 K pavšala za obiske v Meravčah, zdravnik na Raki pa gre po nekem volilu naturalno stanovanje z vrtom in vinogradom za brezplačno zdravljene ubožcev v občini Raki.

Prosilci za te službe naj pošljajo svoje prošnje podpisnemu deželnemu odboru do

5. januarja 1911.

z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, hravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski

V Ljubljani, dne 11. decembra 1910.

Orehove tropine

kot najboljšo, najizdatnejšo in najcenejšo krmo mlečni živini, konjem in preščem priporoča tovarna olja M. IVANCIC v Medvodah. Orehove tropine vsebujejo 56% proteina in maščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena zmletim tropinam je 18 K za 100 kg z vrečo vred. Zahtevajte vzorce in navodila. 3595 1

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje specijalist **Maks Tušek** stavbni in umetni v tej stroki steklar, Sv. Petra nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

Zaloga oblek A. KUNC

Ljubljana, Dvorni trg štev. 3

priporoča:

velikansko izber priznano solidnih izdelkov iz lastne delavnice.

Strogo solidna postrežba po najnižjih stalnih cenah.

je izšel v lepi izpeljavi v tiskarni J. Krajec nasl. v Novem mestu. — Cena 40 vinarjev, s poštnino 10 vinarjev več. —

Tovarna pohištva J.J. Naglas

Ljubljana

Turjaški trg št. 7

Ljubljana

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeli, žimnati modroci, otroški vožički itd.

Ustanovljena 1847.

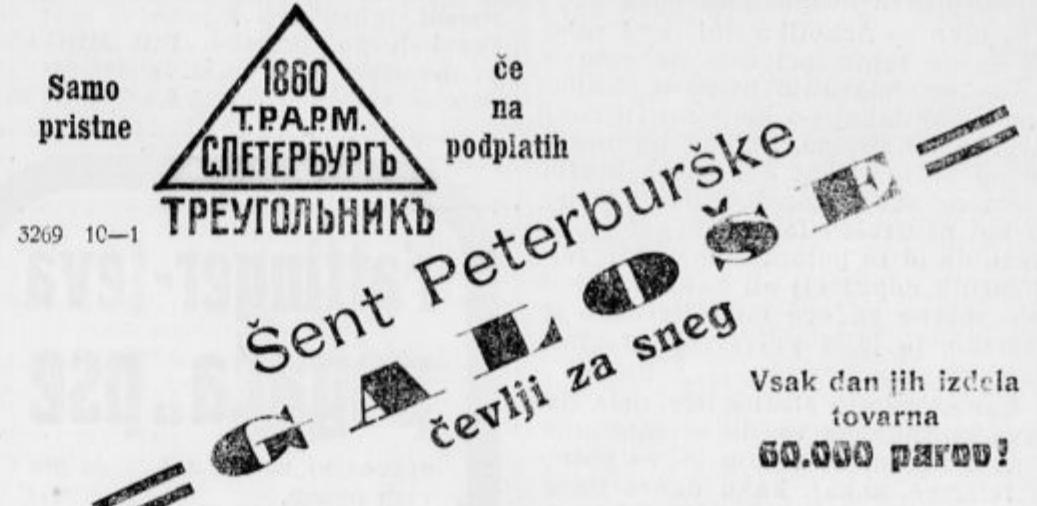
Najnižje cene.

3304

Najsolidnejše blago.

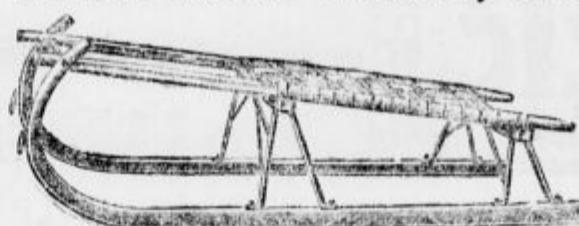
Ustanovljena 1847.

Na sedmih jaunih razstavah odlikovane s primi darili.

Edini kontrahenti: Messstorff, Behn & Co., Dunaj, I.
Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modne blage.

Prvovrstne sanke, bobsleji, skiji itd. itd.

dobavlja specialna tovar a za zimsko športno orode

Val. Jadrníček-ov sin
Freistadt S., Morava.

Največja tovarna te vrste na evropski celini!

Zahtevajte zastonj najnovejši cenik št. 24.

3372

Za Božič

priporoča

P. Kirbisch, slaščičarna

Ljubljana, Kongresni trg 8

svojo veliko izbera okraskov, figur, bonbonjer, košaric s sadjem, oslanjenega in stisnjenega sadja v škatlah, najfinješih bonbonov, zvitkov (Kletzenbrod), mandeljnukov, lecta, poprenih kolačev itd.

Za božično drevesce najfinješi, najlepši in najcenejši obeski iz testa iz „španskega vetra“, sladkorja, kulin. sira in čokolade, najfinješi pecivo za čaj, patience-slaščice, šampanjski piskoti, kakao, čokolada, čaj, rum, najfinješa namizna vina, likeri, prepečenec, kifelci, karlovske oblaci za torte.

Za praznike najfinješe potice, pince in masleni kruh. — Zbrani obeski za božično drevo od K 2 — višje.

Naročila na deželo najtočneje.

3605 5

Združeni čevljariji v Ljubljani

Wolfova ulica štev. 14

priporočajo za zimsko sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otročjih, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno

v največji izberi. — **Specialisti za nepremočljive čevlje in turistovske čevlje.** — Izdeluje se

tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila. — Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike!

na slovenska kisla voda

Tolstovrška slatina

po zdravniških strokovnjakih priznana
med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je
izborne zdravilo

a katere v grlu, pljučih, želodcu in črevesih,
a želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvica
in mehurju ter pospešuje tek in prebavo.
Tolstovrška slatina ni le izborne zdravilna,
zameč je tudi osvežujoča

namizna kisla voda.

Dokakovana je bila na mednarodni razstavi v
Ljubljani 1896 in na higienični razstavi na
Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbniku Tolstovrške
slatine, pošta Guštanji (Koroško), kjer se
dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte
ovsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska
gostilna naj ima le edino slovensko
kislo vodo.

2921

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Rna Hofbauer

imejiteljica zaloge cerkvene obleke in orodja

Ljubljana, Wolfso ul. 4

si usaja javiti preč duhovščini ter sl. občinstvu,
da izdeluje natančno po naročilu in predpisih
vsakovrstne bandere, baldahine, plašče,
kazule, pluvijale, dalmatike, velume,
albe, koretlike, prte itd. itd., sploh vse
kar se rabi v cerkvi pri službi božji.
Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter
po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi
naročila na vezenje, prenavljanje stare
obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavljam, da v nasprotnosti potvrždu pros. us se pri
2587 naročili in izdeli izravnati na prvo komajo vrdeča 26-1

V Ameriko
in Kanado
zložna,
cena
in varna

rožna s Cunard Line

1 544 52 Bližnji odhod:

Iz Trsta, domačega pristanišča: Carpathia,
10. dec. 1910, Pannonia 18. jan., Ultonia 17. februar
1911, iz Liverpoola: Lusitania, največji in naj-
lepši parnik, 17. 12. 1910, 7. 1. 28. 1. 1911. Maure-
tania, 21. 1., 11. 2., 4. 3. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana,

Slovenske ul. 25, bl. cerkev Srca Jezusovega.

Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180—
za odraslo osebo vštevši davek in K 100—
za otroka pod deset let vštevši davek.

Zlatnina

v najraznovrstnejših, priznano
okusnih vzorcih in po nizkih
cenah za darila

za Božič

se dobri pri zlatarju

I. Vecchiet

Ljubljana, naspr. glavne pošte.

2714

Okusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah

Je izborne, na plzenjski način
varjeno.

Zaloga v Ljubljani:
V. H. Rohrmann.

ZALOGE:

Postojna: Emil pl. Garzaroli;
Trnovo: Rudolf Valenčič;
Reka-Sušak: Ante Sablich;
Trst: Schmidt & Pelosi;
- Pulj: Lacko Križ -

Požične pesmi

(Riharjevi in drugi napevl).

8 za solo in mešani zbor, 2 za moški zbor.
Uredil Josip Sicherl, Ribnica.

Naroča se po nakaznici pri skladatelju v Rib-
nici. Partitura samo K 1:20. 9

V Narodni Kavarni

vsak dan

dunajska damska godba

Začetek ob 9. uri zvečer. - Vstop prost.

VILA

najlepša pozicija ob glavni cesti na Bledu,
obstoječa iz: 6 lepih sob, 2 podstrešnih,
2 kuhinj, ter s prostornim vrom, za vsako
obrat pripravna, se ceno proda. —
Naslov pove upravnštvo "Slovenca".

3584 2

Hotel Tratnik

"Zlata kaplja"

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27
v bližini kolodvora. 2072

Lepe zračne sobe. - Priznano fina
kuhinja. - Izborne pižafe. - Nizke
cene. - Lepi restavracijski prostori.

V nedeljo dne 18. t. m.
dopoldne je trgovina

odprta.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović

Ljubljana, Mesini trg 5.

Po lastni ceni zaradi pomanikanja prostora

za Božič in Novo leto

prodajam narejene obleke, zimske suknje, pelerine za gospode
in dečke kakor tudi najnovejšo

konfekcijo za dame in deklice

R. Lukic, Ljubljana, Pred škofijo 19.

3585

Ivan Jax in Sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Fuch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.

Ustanovljena leta 1867. Vezenje poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi : pisalni stroji.

Ceniki zastonj in franko

Za jesen in zimo:

Bluze, spodnja krila, hišne halje, pletene jopice, zimsko
perilo, rokavice, kožuhovine, dežnike, moderce in vse
moderne nakitne predmete. Damske klobuke in čepice
kakor tudi za otroke. Vse športne predmete.

V oddelku za gospode:

Klobuki, cilindri, čepice, kravate, zimsko perilo, rok-
avice, dežniki, palice, pleteni telovniki, kakor tudi vedno
najhovejše potrebščine za gospode.

Modna in športna trgovina P. Magdić, Ljubljana
nasproti glavne pošte.

3013 1

HERDERJEV KONVERZACIJSKI LEKSIKON

To delo ustreza s svojimi bogato ilustriranimi osmimi zvezki po sodbi splošne
kritike vsem zahtevam. Popoln je, prir-
očen, zanesljiv, cen in nadomešča za
K 120— se enkrat tako
dragleksike. Dobavljamo
te krasne zvezke franko
brez pribitka proti me-
sečnemu plačilu
Krasna brošura zastonj.

B. Herder-jeva zaloga, Dunaj I.
3318 10-1 Wollzeile 33.

4 R

Značajen trgovec v Ljubljani

z dobro upeljano in veseljajočo trgo-
vino, se želi glede

poročitve

seznaniti z gospodično primerne starosti,
ki bi imela nekaj premoženja in ve-
selje do trgovine. Dopise s sliko v pri-
logi, ki pa se vrne, je doposlati pod:
"Srečen zakon, vesela bodočnost"
na upravnštvo tega lista. Tajnost pod
častjo zajamčena.

3655 3

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano
črno Dalmatinsko vino
najboljše sredstvo 2501 , RÜČ

4 steklence (5 kg) franko K 4—
BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Kolesarijem v znanje!

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem
stanju, za časa rabe pa seogni mnogim stroš-
kom, da naj svoje kolo v zimski sezoni skrbno
pregledati, očistiti ter shraniti v primerno tem-
poriranem prostoru.

3621

Vse to oskrbi proti mali odškodnosti,
primeren prostor pa da brezplačno
na razpolago tvrdka

K. Camernik

specijalna trgovina s kolesi in posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska c. 9.

Star, dobro ohranjen

glasovir

Se ceno proda, Radeckega c. št. 2 I. nad.

Opozarjamo

na novo vrsto valjanih „Pekatet“, enako
doma delanim za juho in prikuho. Dob-
vajo se le v rumenih ovojih po 1/2 kg v
najfinješih kakovostih z napisom in sliko:

„Stiri rumenjaki“

„Osem rumenjakov“

637

Pozor!!

Najnovejši in
najfinješi

pletilni stroj

za jopice, no-
gavice itd.

nudi vsakomur

dober in trajen zasluzek

Glavno zastopstvo in prodaja za
Kranjsko, Primorsko itd. 2168

Franc Kos, Ljubljana, Sodna ulica 3

mehanična industrija pletenje modre konškeje.

Prospekti in ceniki brezplačno.

Hiša na prodaj

iz proste roke, šele 10 let star, z vrtom in vodo. V hiši se nahaja 7 sob. Hiša je tik tovarne in pri cesti na Savi pri Jesenicah, Gorenjsko. Več se izve pri Ivanu Petkoš, posestniku na Rečici št. 12 pri Bledu.

3585 5

Trpežno blago.

F. MERŠOL

Ljubljana, Mestni trg št. 18

Bogata zaloga

vezenin, drobnega in modnega blaga kakor: čipk, lišpa, rokavic, nogavic, otroške obleke, perila robcev, ovratnikov, volne, bombaža, sukanca i. t. d.

Zmerne cene. 2556

Zemška ročna dela in pripazljoc material.

Župni urad v Vavtivasi razpisuje
službo organista in cerkvenika.

Plača letnih 800 K v gotovini, prosto stanovanje in poraba vrta. — Prednost imajo tisti, ki znajo voditi pevski zbor. Nastop ob novem letu.

3565 10

Najizvrstnejše in najboljše tamburice izdeluje in razposilja

Prva sisaška tovarna tamburic

J. STJEPUŠIN
Sisak, Hrvatsko.

Odlikovan na pariški razstavi 1900 in milanski 1896. Poleg tamburic in skladb za tamburice, ima v zalogi tudi razna druga godalna (glasbila), kakor: glosi, citre, kitare, mandoline, harmonike, okarina itd., za katere se pošle poseben cenik s slikami.

Veliči ilustrirani cenik se pošle vsakemu zastonju in poštne prostosto.

V isti tovarni izhaja tudi strokovni tamburski mesečnik "Cassino" z naslovom "Tamburica", ki privaja poleg pouka tudi krasne tamburske skladbe ter velja na leto samo 8 krom. 3423 (6)

Nova hiša

se da v najem s 3 sobami, kuhinjo, shrambo in 2. kletima ter vrtom s 1. januarjem. Več se izve pri Dragotinu Kepa, Wagensberg pri Litiji.

3637

Agente

za prodajo garantovanih sreč in papirja trajne vrednosti se išče proti visoki proviziji in nagradi. Ponudbe naj se posiljajo na: Administracijo

"Neue Fortune" Budapest U, Börse. Postfach 78.

Kava.

Novine starega znanca.

Nekaj novega o kavi? Kaj se da o nji še sploh novega povedati? Ali ni porabljala množica tovarnarjev sladne kave in kakaoa ter drugih človekoljubov že desetletja, da nam postavi njen škodljivosti jasno in razločno pred oči? Seveda, izgubili smo tem potom tudi marsikateri radosten trenotek, ker so nam obesili kavno ročko nekoliko više, toda s posledicami preiskovalnih vrednosti mora se računati, tudi če marsikrat prav težko gre.

Sedaj pa se je po novejših preizkovanjih dognalo, da zasluži naša stara priateljica kava, da jo zopet postavimo na svoj častni prostor, od katerega smo jo vidli izginiti s tihim obžalovanjem. In radosten nasmej ukrade se nam na obraz: kavni venčki se morejo zopet prebuditi k novemu življenju in dovoljeno nam je, po obedu zopet piti našo časo črno kavo, ne da bi se bilo batiti oškodovanja nasega telesa in na-

3574

Oklic.

A280/10

6

Dne 23. decembra 1910 dopoldne ob 10. uri vršila se bo v Stari Loki prostovoljna sodna javna dražba

v zapuščino zamrle **Katarine Kregar** spadajoča hiša št. 17 v Stari Loki z delavnico.

Izklicna cena znaša 2500 K, pod kojo se ne proda. Na hiši vknjiženim upnikom ostanejo njihove zavstavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je v enem mesecu po domiku položiti v sodno shrambo.

Dražbeni pogoji leže na vpogled pri tem sodišču v sobi št. 5.

C. kr. okrajno sodišče v Škofjiloki

odd. 1. 5. decembra 1910.

Sprejme se mlada, zdrava

3636

k u h a r i c a

za gostilno na kmete, katera razume in je voljna vsa kuhinjska, hišna in vrtna dela opravljati. Plača po dogovoru, vstop takoj. Ponudbe pismeno pod št. 1910 na upravnštvo Slovenca.

Perje za postelje in puh

2587 priporoča po najnižjih cenah 52—1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

3650

Oklic.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 13. dec. 1910 A I 385/10/2 se vrši

dne 20. decembra 1910

začenši ob 9. uri dopoldne, v domobransi vojašnici v Ljubljani **prostovoljna sodna prodaja** v zapuščino po stotniku g. Melhiorju Holzgethan spadajočih premičnin: pohištva, obleke, enega konja itd.

Dr. Fran Vok

c. kr. notar kot sodni komisar.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikovška cesta št. 5

3641 se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in po zimi zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne jedi, dobro piča po ceni.

Veliko dvorišče za vozove in tri hleva za konje.

Za zabavo služi kegljišče po zimi zakurjeno

Poleti sediš na senčnem vrtu.

V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo, posebno v sredah zvečer.

Ulike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje goste domači omnibus. **Lastnik Ivan Millonig.**

St. 39830

Ponudbeni razpis.

Podpisani mestni magistrat razpisuje za policijsko stražo dobavo uniform, klobukov, čepic, sabelj, rokavic in zavratnikov.

Ponudbe za to opravo morajo biti opremljene s cenovniki in jih je vlagati do

29. decembra 1910

pri podpisanim magistratu, ki si pridružuje pravico, po lastnem prevdarku izbrati si ponudnika.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 15. decembra 1910.

3652 3

Kava.

Novine starega znanca.

Nekaj novega o kavi? Kaj se da o nji še sploh novega povedati? Ali ni porabljala množica tovarnarjev sladne kave in kakaoa ter drugih človekoljubov že desetletja, da nam postavi njen škodljivosti jasno in razločno pred oči? Seveda, izgubili smo tem potom tudi marsikateri radosten trenotek, ker so nam obesili kavno ročko nekoliko više, toda s posledicami preiskovalnih vrednosti mora se računati, tudi če marsikrat prav težko gre.

Sedaj pa se je po novejših preizkovanjih dognalo, da zasluži naša stara priateljica kava, da jo zopet postavimo na svoj častni prostor, od katerega smo jo vidli izginiti s tihim obžalovanjem. In radosten nasmej ukrade se nam na obraz: kavni venčki se morejo zopet prebuditi k novemu življenju in dovoljeno nam je, po obedu zopet piti našo časo črno kavo, ne da bi se bilo batiti oškodovanja nasega telesa in na-

Zahvala.

O priliki mojega upokojenja napravili so mi občani iz Smarne, Lok in Hrušovke toliko stavje, da sem bil ne le ginen, ampak naravnost presenečen.

V tem iznenadjenju in vsled ganjenosti, nisem mogel najti pravih besedi, da bi se vsem vzprizoriteljem zahvalil z dostojnimi besedami.

V ta namesti izrekam tem potom svoja najskrnejšo zahvalo v prvi vrsti gospodom županom Janezu Maliju iz Smarne, Josipu Trobeševiku iz Lok, Francetu Tonin iz Hrušovke, ter se posebej domačemu gospodu župniku Janezu Kljunu za pretresljivi cerkevni govor. Presrečno se moram tudi zahvaliti za trudoljubivo sodelovanje pri tej ganljivi slavnosti načelniku požarne brambe gospodu Viktorju Engelmannu, kakor tudi vsemu njegovemu moštvu, dalje gospodinji učitelji Angeli Miselj, ki je izučila učence v govorih in petju; izrekam tudi prisrčno zahvalo gospodom pecem in izploh vsem onim, ki so s svojo prisotnostjo podlastili to slavnost. Zahvaljujem tu si moje bivše gospice in gospode tovarše, ki so me ob tej priliki obiskali, dasi je bilo vreme skrajno neugodno. Zahvaljujem se čast gospodu župniku Kreku, da se je potrudil priti k tej slavnosti in je s primernimi napitnicami zavabil celo družbo.

Slednjič zaklidle vsem udeležencem in darovateljem prekrasnih spominkov in dopolnilih brzjavk in pismenih čestitk: Bog stotero povrni!

Šmartin v Tuhinju, 12. decembra 1910.

Franc Zore,
upokojeni učitelj.

3648

Hiša z gospodarskim poslopjem in 3 travniki je naprodaj v Podpeč št. 4, pošta Preseške. Ceno pove lastnik Fr. Padar, posestnik Podpeč št. 15. 3646

Graščinsko veleposestvo v bližini Sevnice se proda. Mera rodovitne zemlje 94 oralov, pri cesti, 8 minut od fare in šole, lepi gozd, travniki in polje, grad, 12 sob, velika gospodarska poslopja. Na plačilo potrebno K 10.000 do 16.000. Naslov: Fran Tomšič, Valvazorjev tr. št. 4, Ljubljana.

3643 2

Proda se **lepa hiša** ob deželni cesti na Štajerskem, z velikim sadnim vrtom, gostilno in malo trgovino, katera se lahko razširi, ker ni eno uro na okolu nobene prodajalne. Dalje manjša hiša z gospodarskimi poslopiji in nad 100 oralov rodovitega zemljišča, skupno ali v manjših delih. Plačilni pogoji ugodni. Več pove Josip Božič, posestnik Stopa pri Sevnici.

Sodarskega učenca

močne postave, sprejme z novim letom I. Izopa naslednik Valentín Bostjančič, sodarski mojster v Beljaku, Paracelsova ulica štev. 8. 3656 3

TOIFLOV
TALANDA
CEYLON
ČAJ

3395

vrsti s sladkorjem, katerega važnost se vedno bolj spoznava. Za mnogo ljudi je kava neizogibno potrebna k mleku, kojega pusti okus jim za dolgo časa ne bi ugjal.

Toda, kakor že rečeno, lastnosti kave pogojene so v prvi vrsti v primerenem žganju in zato bo zanimala vsakogar vest, da otvorí prva trgovina z uvoz kave v monarhiji v Ljubljani v kratkem času podružnico, v kateri se ne dobiva samo vsak dan sveža in dobro izbrana, temveč tudi docela svojo škodljivost in smemo se brez vse skrbi veseliti njenih dobro lastnosti. V resnici sicer na škodljivost kave nihče ni hotel prav verjeti, kajti prevečkrat se je izkušalo njene blage posledice. Bilo bi odveč, spominjati na to, kolikokrat nam je dala gorka pijača novo moč in kolikokrat nam je oživila upehane žive. Še dragocenejši so postranski uspehi, ki jih prinaša kava. Sama zase sicer ni redilo, a ona se da porabljati kot takšno, ker se da použivati z redilnimi tvarinami, ki rede človeško telo, v prvi

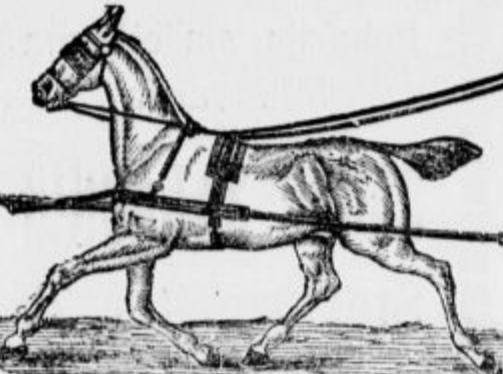
3639

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

Hotel Liburnija
(Narodni dom v Voloskem)

Edini popolno slovenski hotel v zdravilišču Opatija, stoji ob državni cesti v bližini postaje električne železnice. Oskrbljen je z vodovodom in električno razsvitljavo. Sobe imajo krov: en razgled na morje. V hotelu se nahaja restavracija z izvrstno kuhinjo. Točijo se znamenita istrska in dalmatin. vina. Cene zmerne. Priporoča se

Marija Medved, najemnica.

JOSIP STUPICA

Jermer in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.
Priporočam svojo bogato zalogu najrazličnejših konjskih oprav, kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebštine, kakor tudi že obrabljeni vozove in konjske oprave.

369 52-1

Izvrstna prilika za potovanje

V AMERIKO

je in ostane z novimi parniki

VELIKANI:

Kaiserin Auguste Vik-	1704 1-1
toria	25.000 ton
Amerika	24.000 "
Cleveland	20.000 "
Cincinnati	20.000 "
President Lincoln	20.000 "
President Grant	20.000 "

Brezplačna pojasnila daje:

FR. SEUNIG
Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje

Franja Jesih

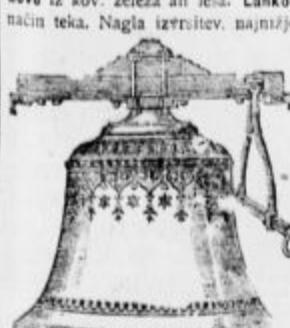
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kroj po životni meri.

Tovarna za kovinsko blago in zuonoliunica

J. HILZER & KO.

Dunajsko Novomesto. Telefon 145. Pripravo na nabavo zvonov, medalj. in hrmec. zvonila vsake velikosti in glasu, Jamstvo za določen in pol gas, najcenejšo vglasitev in najboljši material. Stojala za zvonove iz kov. železa ali lesa. Lahkotno zvonjenje, najboljši teča. Nagla izvrstitev, najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji. Stari nerabni zvonovi se sprejmejo v prelitje, ravnotak se izdeluje zelena stojala najboljše konstrukcije z dolgoletnim jamstvom. Producenci in posredniki vsak čas zastonj in franko na razpolago, enako tudi priporočila kakor tudi priznana pisma.

Specialna trgovina finih ročnih del. -

Bogato opremljena zaloga sivalnih potrebščin, pričetih in izgotovljenih veznin kakor tudi k temu pripadajoči material, namreč: volna, sukanec, svila, platno, juta, kongresno in švedsko blago. Montiranje, prediskarjija, tamburiranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Rugusta Rgnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figuve“

se priporoča prečustni duhovščini in cerkevem predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzetje in solidno izvrstitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo
za steklarstvo v figuralni in navadni ornaturni, stavbo ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbera steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirje podob, izdelovanje okvirjev za podobe itd.

3314

Narisi in proračuni na zahtevo zastonj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Tovarna za stroje Andritz akc. dr. Andritz pri Gradcu (Štajersko).

2657

gradi kot specialitete

52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škripec in transmisije najmodernejše vrste in najsolidnejše izpeljave. Livarna za železne, jeklene in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih. Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, ingen., Cigalečeva ulica 7, Ljubljana.

Ceno Posteljno Perje

I krovne skubljene perje K 2, polbenega K 2/80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prost.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega tako trpežnega dečeta, modrega, belega ali rumenega inlet-manking-blanca 1 pernica vel. 180x116 cm z blazinami, velikost 80x58, napolnjena z tako lepim mehkim periem K 16, s polpithom K 20, s pabom K 24, posamezne perice K 12, 14, 16, vzhodnica K 5, 5/50, 6 — Pernica 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzhodnica 90x70 ali 80x80 cm K 4/50, 5, 5/50. Spod. perica iz gradiva 180x116 cm K 15, 15. Razpolnila proti povzročju pošta, prosto pri narocilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1009. Češki les. Za nemajajoče denar nazaj ali se blago zamenja — Cenik o Zimicah, odejah, prevlekah v vsem drugem poštelnem blagu zastonj in poštne prost.

2295

Najpričujnejša 3578

božična in novoletna darila

so gramofoni

od 25 kron višje.

Plošče K 2·50.

V zalogi jih ima

Fr. P. Za'ec, Ljubljana, Stari trg.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode od finega špirita vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popoloma nove iz tovarne spirita za fini špirit in za vino pripravljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki cen

IV. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,
Ljubljana, Marije Terezije cesta

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Sodi.

Več vrst sodov ima na prodaj **A. REPIC**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2325 32

Potniki v Ameriko
Kateri sejte dobre, po ceni in
varesljivo potovali naj se obrnjo
Simona na Hmelčica
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kdo hovrsta Pijasnu doje se brezplačno.

Fotografski umetni zavod

Avg. Berthold

v Ljubljani, Sedna ulica št. 11

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev 2608 itd. itd.

Vsa dela se izvršujejo točno
tudi v največji množini.

sprejema hranične vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4·50 kron na leto.

Hranične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poštovni) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantnejše ekomputujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik, Josip Stška, stolni kanonik, podpredsednik — Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtnice zbirnice in hišni posestnik v Ljubljani. Frau Leskovic, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Silbar, župnik na Rudniku.

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica štev. 10

Pohištvo vsake vrste

od najenostavnijih do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog

Ustanovljeno leta 1857

Ceniki s koledarjem za-
stonj in poštne proste.

! POZOR !

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

,,UNION“

ker te ure so najbolj trpežne
in natančne, dobe se pri

Fr. Čudna

urjerju in trgovcu v Ljubljani
delničar in zastopnik švi-
garskih tovarn „Union“ v
Bielu in Genovi.

700 Uhani, prstani, brilljanti. (1)
Svetovnoznamo najfinje blago po najnižjih cenah.

Illustrovani ceniki zastonji in franko.

Marijin trg štev. 1.

Največja zalogra najlinejših
barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.
Fine oljnate barve za študije, akvarele trde in
tekoče, tempera barve in tubah, pastelne barve.
Raznobarvna kreda. Zlate in raznobarvne bronee.
Prstno in kovinsko zlato, srebro in aluminium
v listih. Stampiljske barve. Oglice za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in
papir. Palete, škatle za študije. Copici za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične
prstene in rudninske barve.

Priznano najbolje in najizdatnejše

oljnate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarškega

lima

po najnižji ceni,

karbolejna

samo boljše vrste,

gipsa

alabasta in stukaturnega za podo-
barje in zidarie.

365 52-1

Ustanovljeno 1882. Zahlevajte cenike.

Ustanovljeno 1882. Zahlevajte cenike.

Znamka F. L. P.

Idrijske novice.

i Občinska seja je bila dne 1. decembra, da ugotovi proračun za leto 1911. Odbornikov z virilisti vred je bilo samo 23. Videli smo odbornika raje stati na galeriji nego v posvetovalnici. Razpravljanje se je vršilo kakor ponavadi. Liberalni odborniki so napravili tudi ta dan vtis, da jim je proračun popolnoma neznan, ker »Slovenca« ne berajo, drugje si pa proračuna niso ogledali. Sicer si ga pa tudi županstvo ni kaj dosti ogledalo, ker tekom 14 dni razpoložitve ni opazilo, da je pri odstavku B »izredna potrebščina« skupna vsota pomotno izkazana v znesku 20.712 K mesto 60.712 K. Ker torej liberalci niso poznali proračuna, so ga letos zopet brali postavko za postavko. Živahno je posegal v razpravo naš odbornik Lapajne, kar ni bilo Julčetu nič kaj všeč. V splošnem je bil sprejet proračun tako, kakor je bil predložen. Ali bo obveljal, se bo še videlo. Dvorni svetnik Billek je ob sklepu razprave podal svoje opombe. Nekaj stvari je bilo zanimivih.

i 12.000 K — za čitalnico. »Slovenec« jo je uganil zadnjič, ko je domnevval, da se pod postavko 12.000 K »za vzdrževanje občinskih poslopij« utegne skrivati čitalnica. Župan je potrdil, a še danes ne vemo, kaj nameravajo postaviti pod h. št. 509. Za napravo mestnega trotoarja se postavi 1000 K, za razširjenje vodovodov 5000 K, črta pa se postavka 2400 K za razkuževalni aparat. Ko je bila na vrsti obrtno-nadljevalna šola, je pripomnil gospod Lapajne, zakaj da se ne poučuje verouk. Deželni odbor prispeva obrtnim nadljevalnim šolam samo pod tem pogojem, da je na šoli tudi verouk. Župan ni vedel kaj povedati. Izdati pač ni hotel svojih dveh prijateljev, ki sta bila v šolskem odseku proti verouku in nedeljski maši, četudi občina ne dobi tistih 500 K od deželnega odbora in četudi so šolske oblasti za poučevanje verouka. Saj smo sami dosti bogati! In res je letos proračunjenih 1400 K mesto 1000 K. Opravičevali so s tem, da je več učencev, pa je nekam preveliko zvišanje, da bi se dalo s tem zagovarjati. Pri postavki »mestna doklada na žgane opojne pijače« je L. Lapajne omenil, da bi ne bilo v korist občine, če bi se prihodnje leto 1911 odkupili prodajalci žganjnih pijač na podlagi letos plačane doklade; letos je malo vina in je drago, zato bo šlo še bolj žganje. Čudno je bilo, da župan o tej nameri ni nič vedel, dasi je bilo že do malega sklenjeno. Za prodajalce bi bil to kaj lep dobiček v škodo delavcu, ki bi doklade znašal trgovcu mesto občini. Po tem diši tudi predlog socialnega demokrata Štravsa, da naj se radi pobiranja doklade na žganje stopi v dogovor z užitninskim odkupnim društvom. Kaj je nameraval s tem predlogom, ni bilo prav jasno. Vsekakso pa se težko motimo, če pravimo, da meri njegov predlog na to, da občini odpplača užitninsko društvo proračunjenih 3200 K, potem pa samo pobira mestno dokiado. Seveda bi bila občina poštene udarjena, konsumenti bi ne bili nititi za vinar na boljšem, profitiralo bi le užitninsko društvo, katerega član je tudi občeno konsumno društvo, ki tudi trži z žganjarini podvrženo pijačo. Pri izredni potrebščini, ki kaže po večini res na izredne talente, tudi ni šlo gladko ne glede mestne klavnice, ne glede regulacije Nikove.

i Primanjkaj — brez pokritja je končni uspeh zadnje proračunske seje. Gospodje napredni in socialdemokrati odborniki so namreč tekom razprave pozabili, da jim je pokriti še primanjkljaj v znesku 16.360 K. Doklade so zvišali za 10 odstotkov, a je ostalo v razpoloženem proračunu še vedno 16.760 K, pri postavki desinfekcijski aparat bodo prihranili 4000 K, ostane torej še nepokritih 16.360. Proračuna brez pokritja ne ugotavljajo navadno občine. Bo moral kdo vzeti v roke!

i C. kr. rudniška ljudska šola je prišla v popolnoma nepotreben in še bolj ponesrečen razgovor pri slučajnostih. Če hočeš kaj pokvariti, zaujaj našim mladim in starim mladim, pa gotovo dosežeš svoj namen. Z ognjem se je nevarno igrati. Vsak parametron človek obsoja tudi pretirane pritožbe, posebno še na nepravem mestu, zlasti še, ako ni težko dokazati, da imajo deloma umetno napravljeno podlogo. Naj vendar enkrat naši socialdemokrati in liberalci puste šole v miru, ker bodo vedno slabše, če bodo oni skrbeli za njih prospeh!

i Draginja. Med novicami iz Tržiča smo čitali pred 14 dnevi, da je tovarnar Mally naročil za svoje delavstvo veliko množino špeha ter da ga delavci plačujejo kilogram po 1 K 46 vin. Pri nas naročuje bratovska skladnica tudi za delavstvo veliko množino špeha, a de-

lavci ga plačujejo kilogram po 1 K 76 vinarjev, torej 30 vinarjev pri kilogramu dražje. Mally je tovarnar, bratovska skladnica v Idriji imajo pa socialni demokrati v rokah. Kaj se ne razumejo nič na kupčijo?

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
naravna alkalična kislina

zot zdravilni vrelec že stoletja znana v vsej poleznih

sapnih in prebavnih organov,
pri proteinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in meh. nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežjujoča piča.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varhi
Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastnerju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452—49

	Pristno platno
	Damast
	Bombažasto blago
	od
SPY	
brez konkurence	
Permanent, cefir	K 4'50
9 m za 8 srajce	
18 m za 6 srajce	K 8'60
po 3 m sortir.	
Rekordia, posteljnina, (kanevas)	K 10'60
kos 23 m .	
Iris, bela tkanina za srajce, 9 m za 3 srajce	K 4'50
1 kos 23 m .	K 11'—
3480 Vzorce	10
od brokatov, barbent, garnitur itd.	
razposilja brezplačno	
gorška tkalnica	
Starek & Machuré	
Spy, št. 27, Geško.	
Nepovoljno se vzame nazaj.	

Najcenejše

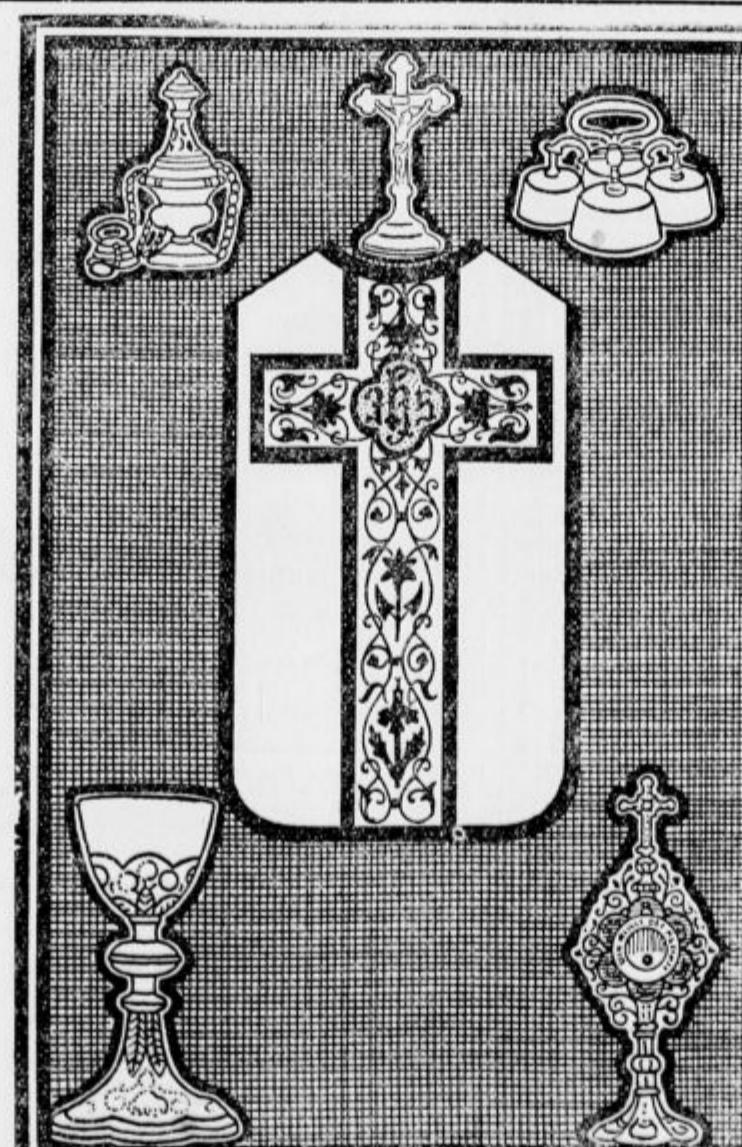
dežnike in solnčnike
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščin

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

3634 Popravila točno in ceno. 52

Podjetje betonskih stavb!

2042

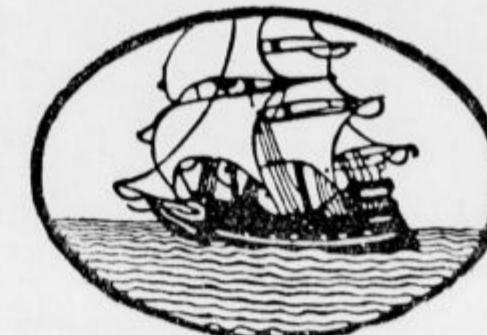
BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in vodovodnih musiljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjakso izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svetov patent. Thrul

Julij Meisl

Ustanovljeno 1862.

*Uvoz kave
Veležgalnica kave*

LASTNI IZDELEK CRKVENIH PARAMENTOV, ZASTAV CRKVENIH IN DRUŠTVENIH VSE CRKVENE POTREBŠČINE

FRANC STADNIK
V OLOMUCI (MORAVA)
ELIŠČINA CESTA 43

VZORCI IN PRORAČUNI ZASTONJ IN FRKGOTOVNO BLAGO POŠILJAM NA ZBIRO Z OBRATNO POŠTO NOBENA PRODAJNA, TOREJ MALA REŽIJA IN NIZKE CENE

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Prireja pogrebe od najpriprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

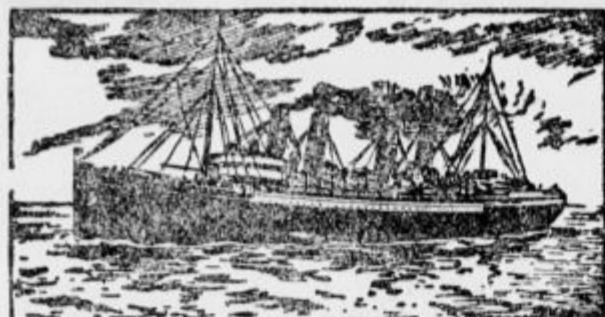
Ima bogato zalogu vseh potrebitin za mrlje, kakor: kovinaste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetilce. **Najnižje cene.**

Za slučaj potrebe se vladno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

:Ameriko::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41

Najcenejša vožnja v Ameriko.

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani, Zidovska ulica št. 8

priporoča svojo veliko zalogu najnovejših pušk in samokresov lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, katere presegajo glede dela in tudi glede strela vse druge puškarske izdelke.

Popravila

Izvršujem najceneje, točno in zanesljivo v lastni delavnici. Od zunaj naročene stvari odpošiljam s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastonj in poštne prosto.

Delnitska glavnica:
60 milijonov krov
Reservni in varnostni zaklad:
16 milijonov krov

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:
Brnu,
Budjevcih,
Iglavi,
Krakovu,
Lvvu,
Moravski Ostravi,
Olomouc,
Pardubicah,
Plznu,
Prostojovu,
Taboru,
na Dunaju,
L. Herengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVOSTENSKE BANKE OBRTNA BANKA

Bančni prostori: **v TRSTU** Menjalnica:

Via S. Nicolo 30 Telefon št. 2157 Via Nuova 29

Izvršuje vse bančne posle obrestuje vloge na vložne knjižice po 4% na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje predvajme na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje stavbne in carinske kredite. Daje promese za vse žrebanja. Zavaruje srečko proti kurzal izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredajočih industrijskih podjetjih.

Brzojavni naslov: Živnostenska Trst.

4552 8-1

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na

Štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinje, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Telefon 237.

Betonško podjetje.

Telefon 237.

Tvornica umetnega kamenja in marmorja **ZAJEC & HORN**

Izvršuje vsa v to stroku spadajoča kamnoseška dela, kot: stopnice, klepane in brušene, postamente, balustrade, ornameante za fačade, vrtne ograje, bangerje, krasne nagrobnne spomenike in okvirje, korita in žlebove, cevi za kanale (6–100 cm premera), okvirje za stene v vodnjakih (Sternathov sistem) i. t. d.

Prevzema kanalizacije in fundiranje strojev.

Gospode duhovnike in stavbenike opozarjam na Carralythov umetni marmor za obhajline mize, oltarje, votivne table, oklapanje sten v cerkvah in vestibulih — lepota brez primere pri nizki ceni.

Xyloith je eden najboljših tlakov za cerkve in zakristije, za hodnike in kuhinje, delavnice in pisarne: tihu hoja, topel, higijeničen, brez spranj, nezgorljiv, se lahko snazi; v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — Tlakovanje cerkav in vež s cementno-mozaičnimi hidravličnimi ploščami v raznih ličnih vzorcih. — Terrazzo tlakov.

Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v kopalnici, kakor tudi za fačade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v cedlu, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

Projektiranje in izvrševanje železnobetonских stavb: stropov, mostov, rezervarjev in celih poslopij po inženirju-strokovnjaku, ki daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi cement na debelo in drobno ter „izolirna masa“ zoper vlažnost zidov, na kojo posebno opozarjam.

771 1-1

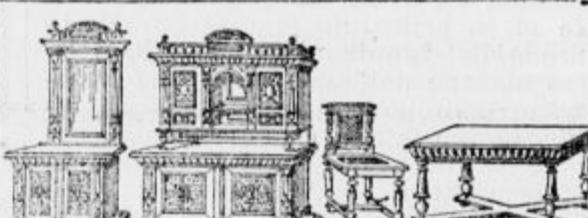
Ljubljana, Dunajska cesta 23.

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato zalogu hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žunnice na peresih, podobe, ogledala, otroče vozičke itd. : ::

Naročila se točno izvršujejo. ::

Cenik s podobami zastonj in franko.

1539 1

Najcenejša zalog. ::
Cene brez konkurence.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih «Finland», «Kroonland», «Vaderland», «Zeeland», «Lapland», «Menomina», «Maniton», «Gothland», «Marquette» in «Samland», kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpnom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in trajta vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cevnejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri «Starem tišerju» 188 (52-1)

Telefon št. 16.

2167

Leta 1873. ustanovljena delniška družba

Telefon št. 16.

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167

2167</p

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago.

Nizke cene.

2641

Vzorci poštne prosto.

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, tirolski loden, flanela, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Damskemu svetu

toplo priporočamo

Pilnáčkovo posebnost

veleino toaletno milo

LANOL

ki tvori in ohranja krasno in svežo polt.
LANOL se dobiva v Ljubljani pri sledečih tvrdkah:

Fran Češnovar, Dolenjska cesta; B. Cvetara, Selenburgova ulica; Emil Do rič, Prešernova ulica; Fr. Iglič, Mestni trg; Ivan J. lačin, Rimská cesta; Ant. Kanc, Židovska ul.; Ant. Krisper, Mestni trg; J. Krivč, Dunajska cesta; Leskovic & Meden, Jurčičev trg; T. M. cinger, Sv. Petra cesta; Matej Orehek, Kolodvorska ul.; Vaso Petričič, Mestni tr.; Ivan Podboj, Sv. Petra cesta; Fran Sark, Marija Teresija cest; Berta Sevar, Sv. Jakoba trg; Mg. Ph. R. Sušnik, Marijan trg; A. Sušnik, Zaloška cesta; A. Šarabon, Zaloška cesta; Anton Skof, Dunajska cesta; Josip Sporn, Sv. Petra cesta; Anton Verbič, Turški trg. V Gorici: Ivančič & Kurinčič, Toroš Droboč in drugi. V Kamniku: Anton Slatnar. V Kranju: Z. Kranjc, Peter Mađić, J. E. Potrebin. V Trstu: Vekoslav Plesnicar. V Postojnai: Jernej Kogej. V Trbovljah: Ivan Kramar. V Zagorju ob Savi: Rudolf Ahča.

3126

J. Pilnáček,

tovarna za toaletna mila in perfume, tovarna za voščene in polvoščene, za stearinove in parafinove sveče.

Kralj. Gradec (Češko).

V vasi Zareče, okraj Ilirska Bistrica, v tako prijaznem kraju na Notranjskem, proda se prostovoljno srednje veliko

posestvo

obstoječe iz nove hiše in drugega gospodarskega poslopja v prav dobrem stanju, njiv, travnikov in gozdov. Na tej kmetiji se redi 10 glav goveje živine in večje število svinj.

Pojasnila daje lastnik

3588 3

Jožef Penko

posestnik, Zareče 18, pošta Trnovo.

F. K. Kaiser, puškar v Ljubljani,

Selenburgova ulica 6. - Najstarejša domača tvrdka

Priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnih pušk in samokresov kakor drugih lovskih potrebsčin. V zalogi imam tudi palice za ribijo lov, vrvice, trnke, umetne muhe, mreže in sploh vso pripravo za ribištvo in umetni ogenj.

-Ceniki-

zastonj in poštne prosto.

2238

	Zaščitna znamka „Sidro“	
Liniment Capsici comp.		
29/20	Načomestek za Sidro - Pain - Expeller	
je splošno priznano kot izvrstno bol blazuječe in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1'40 in K 2' - se dobiva v vseh lekarinah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skriljavah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel orig. izdelek.		
Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu“ v Pragi. Elizabetinska cesta tev. 5 novata.		

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“

LJUBLJANA

ALFONZ BREZNÍK

3464 (1)

Kongresni trg št. 13

Največja, najstarja in edina domača tvrdka in Izposojevalnica klavirjev in harmonijev. Velikanska zaloga vsega glasb, orodja, kakor: violin, citer, kitar, tamburic, harmonik, klarinet itd., najbolj strun (udi) Wiedheld ter muzikali. Prodaja na čudovito majhne obroke tudi brez zadatka, tako, da je vsakomar dana prilika, izogniti se vslivljenu »postelju« ter si na načinu acin odpisovanja nebabljiti instrument prve vrste. Dvorna firma: lavirjev Czapka, Högl & Heitzmann, Stelzhammer in Röster ter Hörljel in Maiborg (amer-harm.) so svoje zastopstvo za Kranj skozi meni poverile in imam le jaz izključno edini te znani instrumente v načetju zalogi in izbir. 40letno pismeno jamstvo. Popravila in ugaševanje klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se najugodnejše jemijojo v zameno. Najnižja Izposojevalnina.

Zadnjih 14 dni!

pri

3607

J. Grobelniku v Ljubljani.

Do konca tega leta se morajo lokalni izprazniti, zaraditega prodajam vse ostalo manufakturno blago odslej

za vsako primerno ceno.

Izkoriščajte to redko priliko!

Gospodje!

Sukna je še lepa izbira; pre-skrbite se torej z oblekami, površniki in zimskimi suknjami!

Zapravljevec je

kdo dopušča svojim ljudem, da kurijo z drugim premogom kot šentjanškim.

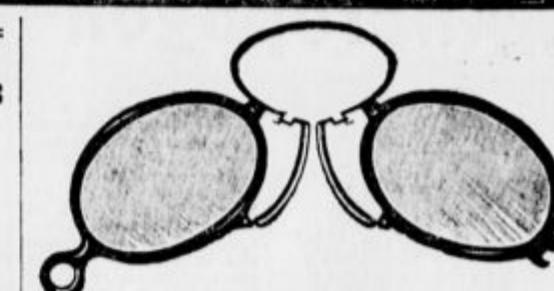
Šentjanški premog

je namreč poleg tega, da ima izvrstno gorljivost, tudi po 60 vin. pri 100 kg cenejši, ko vsak drugi premog. Prodaja se namreč na drobno v hišo postavljen po 1:20 K 50 kg.

3344

Razen prodajne pisarne v Selenburgovi ulici 7, I. nadstr., sprejemajo naročila sledeče tvrdke: Ivan Babič, Dolenjska cesta; E. Kavčič, Prešernova ulica; Leskovic & Meden, Jurčičev trg; J. Mencinger, Sv. Petra cesta; B. Sevar, Sv. Jakoba trg; A. Sušnik, Zaloška cesta; Fr. Trdina, Stari trg; Ivana Tonih, Tržaška cesta; Uradniško gospodarsko društvo, Kongresni trg. Naročila in denar za premog za Šiško sprejema g. Lud. Kotnik, trgovec v Spodnji Šiški.

Opični Fr. P. Zajec Ljubljana, zavod Stari trg 26 priporoča veliko zalogu čival, ščipalcev, topomerjev, barometrov in vse optične izdelke. 3579

Očala in ščipalci po zdravniškem recepciju. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vsa popravila izvršujejo dobro in ceno.

Ceniki brezplačno.

Pohištvo

za 100 kompletih sob vedno v zalogi.

Vpogled prost! Reelno jamstvo! Kulantni pogoji! Prečastiti duhovščini in razprodajalcem popust.

Zaloga pohištva Pastejrik, Dunaj

Glavna trgovina: Dunaj IX 4, Währingerstrasse 142—156 blizu jubilejnega gledišča.

Podružnica: Dunaj XVIII, Währingerstrasse 109 (vogal Martinstrasse).

Tovarna: Dunaj XVIII, Edelhofergasse.

Dobavitelj: dolnjeavstrijskih deželnih železnic, mnogih društv in samostanov.

Mnoga priporočila prečastite duhovščine.

Tvrdka obstoji od 1. 1883.

3622 1

Najnovejši ceniki.

Blagajničarka

večja slovenskega in nemškega jezika se sprejme takoj. Gospodične, take, ki so bile že blagajničarke, imajo prednost. Ponudbe sprejema uprava »Slovenca« pod šifro „5“.

Najnovejša trgovina glasovirjev

G. F. Jurásek

2711

priprava glasovirje, pianine, harmonje nepresežne v dobrini kakovosti glasu in solidni sestavi edinole slovanski izdelki od 450 K višje, harmoniji pa od 150 K višje. Vsa v to stroko spadajoča popravila, kakor tudi ugaševanje vseh sistemov glasovirjev izvršuje po jasno nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana tvrdka vzame stare glasovirje v račun za najvišjo ceno, ak se pri nji kupi nov glasovir. Za vsak pri njej kupljen instrument jamči imenovana tvrdka 10 let.

„Glasbeni Matici“ in drugim slov. zavodom ugašuje glasovirje edinole koncesionirana tvrdka Jurásek.

parilnike

prenosljiva štedilna kotlišča neobdelana ali emailirana slamoreznice za krmo reporeznice, mline za debelo moko in sesalke za gnojnicico kakor tudi vse druge poljedelske stroje najnovejše in najboljše sestave.

Ph. Mayfarth & Co. Dunaj, II., Taborstr. št. 71. Zahvaljujemo obširne prospektne zastonj in franko Zastopniki in razprodajalci se iščejo!

3205 HERBABNY-JEV podfosfornato-kisli

APNEO-ZELEZNI SIRUP

Ta je že 41 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prsnii sirup. Odstranjuje slez, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev in je izborni sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2·50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelenje in glavna razpošljitev:

V zalogi je še pri gospodih lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

Pridobite ga
pred ponataljanjem**VARSTVENO ZAVAROVAN.****PURJODAL.**

Jed sarsaparilla-izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, lajsa krče, kakor tudi nervozne bolesti. Povsod tam, koder se jed ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2·20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

„Andropogon“

je najboljše, vsu pričakovanja prekašajoče sredstvo za rast las, katero ni niko steprasto ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi, izkušena in zanimalno neškodljiva tekočina, ki zbrani izpadanje las in odstrani prahajte. — Zanimalno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade in imajo novo zrasli lasje pri osvetljeni zopet svojo nekdano naravno barvo. — Mnogočestvalna priznanja. — Cena steklenice 3 krone. — Dobi se v vseh mestnih in večjih krajih dežele.

Preprodajalci popust.

Glavna zaloga in razpošljitev pri g. Vaso Petričiču nasl. v Ljubljani.

V zalogi imajo tudi gg: U. pl. Tenkoczy in A. Kanc v Ljubljani, ekarna pri zlatem jelenu in Ant. Adamič v Kranju, lekarna „pri angelju“ v Novem mestu in Ivan Omerž v Zagorju ob Savinji.

MOTOR najnovejšega sistema s 30 P. H. za vsako gonilno moč, tudi električ. razsvjetlj. porabljiv s posebno tožkim mrah. kolesom, prec. regulacijo, komaj jedno leto v porabi, se poceni proda v Ljubljani, Resljeva cesta št. 30. 3295 6-1

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj“
M. LEUSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožeta jub. mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pravljivo, pristno, čisto in sveže Doršovo med. ribje olje prebavljivo. Mala steklenica 1 K, večja 2 K.

Tanno-shin tinktura za lase, ki okrepčuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje na proti zobobolju in gnijlobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprjetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K. 3092

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cencih. Med. Cognaca, Maiaga, rumu itd. razpošlja po pošti vsak dan dvakrat.

Rokavice, nogavice, zimsko perilo, žepne robce, galoše, predpasnike, spodnja krila, kožuhovino in druga božična darila kupiš najugodnejše

v modni trgovini

O. Jezeršek
(prej K. Recknagel)
Mestni trg 24.

3630

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkevne in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobri pri

Daje po

430
40

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvtom

KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje nilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7½ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak I. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.Prelat A. Kalan I. r.,
predsednik.Kanonik I. Sušnik I. r.,
predpredsednik.

Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

V modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana, Stari trg 18
dobite 587

Iepa koristna božična darila

in po že znano najnižjih cenah

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklice i. t. d., i. t. d.

Največja božična okazijoška prodaja

v konfekciji za dame in deklice ter izgostavljenih oblek za gospode, dečke in otroke. 3559

Primerica koristna božična darila!

Angleško skladische oblek

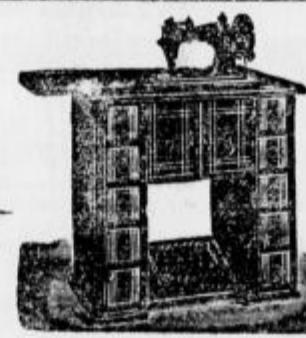
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg štev. 5.

Božično darilo!

Nobenega predmeta ni, ki bi bil bolj sposoben pripraviti pravo božično veselje in ki je obenem praktična vrednost za vsak stan, kot je **Šivalni stroj**. Svoje pristne nedosežne šivalne stroje tudi za umetno vezenje zelo pripravne priporoča

IVAN JAK & sin

tovarna šivalnih strojev z glavno zalogo v Ljubljani.

3600 3

Valični mlin v Domžalah**I. Bončar, Ljubljana**

Centralna pisarna in skladische: Večova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129.

Telefon interurb. št. 129.

Priporoča pšenično moko izurstne kakovosti, otroke in druge mleuske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

2580

trgovina

Pripravna je za kako gospodičino, ki zna šivati. Kje, pove uprava tega lista.

K ljubljanskemu gradu!

Emil Dobrič, Ljubljana

Prešernova ulica št. 9 poleg glavne pošte.

Povodom blizajočega se Miklavža in božičnih praznikov priporoča svoje vsestransko bogato založeno trgovino

galanterije, igrač

ter predmetov za darila, strelce in spomline. Priznano najokusnejše sohe (kipi), vase, slike in drugi predmeti za ozajšanje domov. 3476 4

— Zmerne cene! —

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni, posebno izvrstne avtomatične za gostilničarje pripravne, priporoča

Ivan Bajzelj, Ljubljana
Marije Terezije cesta 11 (Kolizej).

Ravnokar so izšle najnovejše plošče 25 cm. premera po K 3·50, 1000 igel samo 2 K. — Ceniki na zahitevo franko.

:: Ljubljana ::
Koločvorska
ulica ::

3695

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru